

H U N G A R I A N M O N I T O R I N G

1989 December 14

CSÜTÖRTÖK

Ö S S Z E F O G L A L Ó

- Egyhangú szavazással Bécs és Budapest kapta meg az 1995-s világkiállítás rendezési jogát: 1026, 1039, 1043 - Interjú SOMOGYI László kormánybiztossal: 1047
- Ma újabb négy parlamenti bizottság kezdte meg a vitát a kormány jövő évi költségvetési tervéről. (1026) - Amerikában a parlament nem fogadja el a költségvetési koncepciót, úgy NÉMETH M. lemond (1048)
- Az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága hosszú vita után elfogadta a jövő évi tervezetet: 1049
- A kormány változatlanul ragaszkodik ahhoz, hogy kivessék a kamatadót a hosszúlejáratú lakáshitelekre - hangzott el a jogi bizottság ülésén: 1051, 1027
- A lakáskoncepciót ki kellene venni a jövő évi költségvetés tervei közül, ellenkező esetben várható, hogy az egész tervet elveti az országgyűlés - javasolta a parlament szociális- és egészségügyi bizottsága: 1051, 1028
- A költségvetést tárgyalja a mezőgazdasági bizottság is, a képviselők félnek, hogy az infláció a tervezettnél magasabb lesz: 1029
- A kormány elkészítette azokat a törvényeket is, amelyre abban az esetben lesz szükség, ha a parlament nem fogadja el a jövő évi költségvetés tervezetét - mondta BÉKESI László: 1039, 1042
- A Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája nem tartja elfogadhatónak azt a módszert, ahogy a kormány megtárgyalta a jövő évi költségvetést a különböző pártokkal és szervezetekkel: 1052
- Peticiókat vett át az Országgyűlés megbízott elnöke a tervezett lakbéremelések ill. lakáskölcsönök megadóztatása ellen: 1052
- Szombaton magyar-osztrák-japán külügyminiszteri találkozó lesz Sopronban. HORN Gy. A. Mock és Nakajima Taro megnézi a vasfüggöny helyét. A háromoldalú megbeszélés után kétoldalú japán-magyar találkozót tartanak: 1065
- Szűrös M. megbeszélést folytatott a francia nemzetgyűlés külügyi bizottságának delegációjával: 1003
- Interjú HORN Gy.-val, aki szerdán érkezett haza Brüsszelből: 1002
- Szerinte az idén minőségi változás történt M.ország és a Közös Piac viszonyában: 1060
- Az olasz kereskedelmi miniszter szerint belátható időn belül, nem lehetséges M.ország csatlakozása a Közös Piachoz: 1041
- Ha nem változik meg a magyar gazdaság helyzete, két-három év múlva akár félmilliós munkanélküliséggel is számolhatunk - hangzott el a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság országos konferenciáján: 1061
- Hogyan lehet a munkavállaló tulajdonos? - a SZOT által rendezett konferencián egyebek között erről is szó esett: 1062

Hazafias Választási Koalíció néven lényegében választási pártot hoz létre a Hazafias Népfront, amely azonban csak a választások befejeződését működik majd, így önálló jelölteket nem indíthat a Népfront: 1033, 1039, 1043, 1053

A magyar kormány nemzeti és etnikai kisebbségi kollégiuma az Európa Tanácshoz és az Európa Parlamenthez fordult TÖKÉS L. ügyében:1053

... Az erdélyi lelkész levelet juttatott el a bpi főrabbihoz, amelyben elmondja, hogy az egykori zsidótörvények fokozatos ütemében az erdélyiek Románia zsidóságává minősülnek: 1009 - majd interjú a főrabbiával: 1010

A Romániából Magyarországra menekült katonai főügyész most megjelent könyvében a Ceausescu rezsimről szerzett tapasztalait adja közre: 1012

Budapesten a Legfelsőbb Bíróság az 1956-ben New Yorkban elhunyt Peyer Károly egykori szoc.dem.politikust bűncselekmény hiányában felmentette, és megállapította, hogy annak idején a törvényt sértő volt a népbíróság ítélete: 1037

Stúdióvendég CSáky CSabam a közgazdaság tudományegyetem rektora: 999
Elterjedtek olyan hírek, hogy egyesíteni kívánják a bpi egyetemeket. A tanintézetben háromnapos tudományos tanácskozás kezdődik Magyarország és az európai közösség kapcsolatairól:1004,1007

Ülésezik a Magyarok Világszövetségének választmánya: 1007

Budapesten a jövő év februárjában megnyílik az Európa Ház, amely tájékoztató központként működik majd: 1037

LAPSZEMLE: CSENGEY D. levele a NEW YORK TIMES-hoz - CSongrád-megyében megcsappan az ujságelőfizetők száma - A Népszava egy nem mindennapi - morbid esetről számol be: 997

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ: A csehszlovákiai változásokról: 1022

FALURÁDIÓ: 1018

A borsodi ércelőkészítő üzemben történt kísérletek nyomán, Miskolc környékén duplájára emelkedett az ólomszennyeződés: 1037 - Marcalon ugyancsak környezetszennyezés nyomán kipusztulta a halak: 1045

Külpolitikai beszámolók

- Szófiaai eseménybeszámolók: 1005, 1035, 1055
- Weizsaecker figyelmeztetése: 1006
- Mikor lesz CS-ban elnökválasztás: 1030,1045, 1056
- Az NDK-ban az ellenzék a kormány lemondását követeli: 1032
- A NATO külügyminiszteri találkozó fő témája a német kérdés: 1033
- Elnökválasztás Chilében: 1036, 1058
- Nyugatnémet miniszterek tárgyalnak az NDK-ban: 1057
- Rizskov támadta a parlamenti képviselőket: 1044
- Feszült a helyzet Lettországbán: 1044
- Nagyjelentőségű politikai per kezdődött Moszkvában: 1044
- Brüsszelbe várják Sevardnadzét: 1054
- A LEMP januári kongresszusa előtt várható pártszakadás: 1058

A HIRVILÁG tarlamából:

- Beszámolók a parlamenti bizottsági ülésekről: 1066
- Magyar ellenzéki politikusok tárgyalnak az NSzK-ban: 1070
- NYERS REzső szerint van esély arra, hogy még a parlamenti ülések előtt módosító javaslatot tegyünk a nemzetközi Valutaalap igazgatójának a lakbéremelésen alapuló lakásreformmal kapcsolatban: 1067
- A hét végén Budapesten rendezik meg a Demokrata Fórum kezdeményezésére a kelet-európai ellenzéki szervezetek találkozóját. - Budapestre érkezett az NDK-ból az Új Fórum egyik vezetője: 1070
- A SzU-ban egyre élesebben bírálják a kormány elképzeléseit: 1067

-

Időjárás: 1064

1989. DECEMBER 14. - CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH ADÓ

JÓ REGGELT !

Időjárásjelentés:

Ma estig változóan felhős, nagyrészt napos az évszakhoz képest igen enyhe idő várható. A délnyugati-nyugati szél megélénkül, néhol megerősödik. A hőmérséklet kora délután 9-14, késő este 3-8 fok között alakul.

-

LAPSZEMLE

6.32 h

Tarján Miklós összeállításában.

- A népszavazás után egy héttel a NEW YORK TIMES a MDF anti - szemitának minősítette. CSENGEY Dénes az MDF Országos Elnökségének tagja levelet írt a befolyásos amerikai lapnak, amely azonban eddig nem talált módot a közlésre. Ezért az író a MAGYAR HIRLAP-ban hozta nyilvánosságra levelét. A MDF politikai filozófiájának és programjának egyik alapköve az emberi jogok, azokn belül is különös súllyal a nemzeti, etnikai és felekezeti kisebbségek védelme, önállóságuk szélesítése. Tehát nem voltunk, nem vagyunk és nem leszünk antiszemiták, sem bármilyen kisebbség ellenségei vagy fenyegetői. Tragédiához vezetne, ha a magyar politikai élet vitái ilyen mérgezett, mögöttes tartalommal telítődnének. - írja Csengey Dénes a MAGYAR HIRLAP-ban.

A NÉPSZABADSÁG munkatársa Kovács Dénes interjút készített Szabó Katalinnal a Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezetőjével. Ne Dél-Koreát, vagy a tőlünk fényévnyi távolságra lévő Japán vagy NSZK gazdaságot tekintsük példának. Tanulmányozzuk inkább figyelmesen az osztrák sogórokat, vagy a finn rokonokat. Az osztrák tapasztalatok felhasználása mellett szólnak a közös történelmi gyökerek, a hasonló gazdasági adottságok. Az osztrák

(lapszemle)

vállalatok jórésze nagy nemzetközi monopóliumok leányvállalata. Ez azonban nem jelent számukra hátrányt. Ez a látszólagos kiszolgáltatottság inkább előnyös. Munkakulturát menedzseri tapasztalatokat hoz az országba. - nyilatkozta SZABÓ Katalin a NÉPSZABADSÁG-nak.

Csongrád megyében, amely talán alkalmas reprezentatív munkavételre újságolvasás ügyben, a MAGYAR NEMZET és a SZABAD FÖLD kivételével minden újság előfizető tábora megcsappant. A MAGYAR NEMZET olvasóinak száma 53 %-kal nőtt, - olvashatjuk a MAGYAR NEMZET-ben. Egyébként a lap ügyében döntött a Népfront Országos Elnöksége, így a MAGYAR NEMZET rövidesen részvénytársasággá alakul. A Népfront lemondott a mindenkori főszerkesztő személyére vonatkozó vétőjogáról, de a lap függetlenségét megőrzendő kuratóriumot hoznak létre. Erre hazánk öt általános tisztelettel övezett személyiségét kell az alapítóknak együttesen felkérniük.

A NÉPSZAVA egy nem mindennapi esetről számol be, melynek egyes mozzanatait, ahogy a szerzők fogalmaznak, már-már súrolják a társadalmi morbiditás határait. -Röviden a történet: A közigazgatás-pedagógus házaspár négy gyerekkel eltartási szerződés révén tanácsi lakáshoz jutott. A lakást, mivel a ház nem volt alapincézve, előnötte a víz. Ezért amíg a felújítást végezte az IKV, szüleikhez vidékre költöztek és a gyerekeket ott írtatták iskolába. 19 hónap alatt sem sikerült a lakást az IKV-nak lakhatóvá tennie, ezért a család vidéken maradt és saját erőből próbálta a hibákat kijavítani. Legnagyobb meglepetésükre a XII. kerületi tanács lakásbérleti jogviszonyukat megszüntette, mert nem lakják állandó jelleggel a lakást. Természetesen pereltek. Ma lesz az 5. tárgyalási forduló a Markó utcai Bíróságon a lakás ügyében.

REGGELI PÁRBESZÉD

6.45 h

- Folytatjuk a beszélgetést CSÁKY Csabával a Közgazdaságtudományi Egyetem rektorával. - Elterjedtek olyan hírek, hogy egyesíteni kívánják a bpesti egyetemeket.
- Állítólag dollármilliók sorsa függ attól, hogy létrejön-e az egyesülés.
- Csáky: Azt hiszem, hogy nem ilyen egyszerű a helyzet. Az kétségtelen, hogy az elmúlt hetekben több fórumon is felmerült a bpesti egyetemek integrációjának a gondolata, lehetősége. A kormány is tárgyalta erről és felhatalmazta a művelődési minisztert, hogy folytasson tárgyalásokat az érintett egyetemek vezetőivel egy bpesti egyetem létrehozása végett. Az elmúlt napokban a MÜM-ben is többször találkoztak az érintett egyetemi vezetők, ahol vitattuk a lehetőségeket, a megoldásimódokat és azt hiszem, hogy a három nagy egyetem, tehát az ELTE, a Műszaki Egyetem és a Közgazdaságtudományi Egyetem vezetése is már megtárgyalta ezt a kérdést.
- Az előbb a kolleganőm már célzott rá, hogy a dolog nem úgy történt, hogy a rektorok a homlokukra csaptak, hogy mit kéne csinálni, mit kéne csinálni, hát egyesüljünk, hanem ez az ötlet kívülről jött.
- Ez azért nem egészen így van. Az Universitat gondolata, ill. a nagyobb egyetemekben rejlő lehetőségek kihasználásának szükségessége már felvetődött a bpesti egyetemeken is és a nagyobb vidéki egyetemi városokban hasonlóan. Pld. mi a Műszaki Egyetemmel már több mint egy éve folytattunk előkészítő munkát annak érdekében, hogy hogyan lehetne a két intézményt közelebb hozni egymáshoz, éppen az Universitat előnyeit próbáljuk így megragadni. Ezen túlmenően ez a minisztériumban is többször napirenden volt ez a téma. Bár kétségtelen, hogy a közelmúltban a ... világbanki vizsgálat adott újabb lökést ennek a témának.
- Azt még nem említettük, azt csak a beszélgetés elején hoztam én szóba, hogy állítólag a világbank attól teszi függővé korábban beígért nagyszögű kölcsönének folyósítását a magyar felsőoktatás reformjához, hogy ha ez a struktúra-korszerűsítés ez 1 létrejön.
- A világbank nagyon korrekt vizsgálatot végzett, amelyik rámutatott a kétségtelenül meglévő párhuzamosságokra, problémákra, leegyszerűsítve pld. a bpeti helyzetképet úgy ítélik meg, hogy a

(reggeli párbeszéd)

4-5, vagy 6 egyetemben lévő párhuzamosságok igazán egy további egyetem pénzügyi forrásait rejtik magukban. És én azt hiszem, hogy ezzel nagyon nehéz lenne vitatkozni. Tehát kétségtelenül érdemes ezzel a témával foglalkozni, bár ez a világbanki anyag konkrétan ne mír elő semmilyen feltételt, hanem leszögezi azt, hogy ha a magyar felsőoktatásban kialakulna a struktúra érdemi átalakítását ígérő elképzelések, akkor ezeket az elképzeléseket a világbank komoly összeggel hajlandó támogatni.

- Azt hallottuk, hogy ez a vizsgálat múlt századnak minősítette a magyar egyetemek strukturáját.

- Talán nem múlt századnak, de mindenképpen elavultnak. Hiszen azt hiszem, hogy a múlt században korszerűbb volt maga a struktúra. Itt a gond az, hogy nagyon merev oktatási rendszerben dolgozik egyetemünk többsége, ezek az intézmények az érdemi ügyek tekintetében elszigeteltek egymástól. Nem beszélve a gazdálkodásról, az erőforrások hasznosításában meglévő falakról, amik szétválasztják az egyetemeinket. Tehát ezt a struktúrát valóban korszerűtlennek ítélték és ebben teljes mértékben igazuk van. Ugyanakkor a kibonakozásnál figyelembe kell venni azt, hogy milyen helyzetben vagyunk ma. Ezek az egyetemek bizonyos múlttal a hátuk mögött működnek. Tehát én azt hiszem, hogy a hirtelen szervezeti oldalról megközelített összevonás az azért nem hozná meg a kívánt eredményeket.

- Én azt hallottam, hogy ebben az ön véleménye alapvetően eltér a művelődési miniszterétől.

- T.képpen az eltérés az nem a célokat illetően van, mert a rektori konferencia egésze is benne én is, megerősítette a minisztert abban, hogy az universitát irányába történő elmozdulást támogatjuk.

- Igen, csak közben kolleganőm már elhelyezett egy aknát a műszaki egyetemmel kapcsolatban, és sokan azt mondják, hogy önök azért ... a köztudatban, mert a Műszaki Egyetem van olyan erős és büszke hogy ugysem fog csatlakozni. Pál professzor mondta, hogy a Csáky tulajdonképpen...

- ... így tartja meg önállóan az (egyetemét).

- Tudja, azt hiszem hogy ez nem így van. Itt mi megpróbálunk egy elvi álláspontot képviselni a Közgazdasági Egyetemen, amelynek a lényege az, hogy támogatjuk az integráció kialakítását, azonban ezt mi úgy képzeljük el, mint egy közlési folyamatot.

(reggeli párbeszéd)

És mindenképpen úgy képzeljük el, mint egy olyan folyamat, amelyik azzal indul, hogy az egész tényleg, az elképzeléseket, a lehetőségeket megbeszéljük az érintett intézményekkel, kollektívákkal, kikérjük az egyetem tanácsainak a döntését és majd ezután hozunk határozatokat. Éppen tegnap fogalmaztam meg a mi egyetemünk vezetésének a javaslatait ebben a témában, amelyik azzal indul, hogy mi egyetértünk az universitat kialakításával kapcsolatos tervekkel, azzal, hogy azt úgy képzeljük el, mint egy többlépcsős folyamatot, amelyikben elsőként valamiféle konföderációt hozunk létre, mégpedig három nagy bpesti egyetem között. Hadd térjek vissza a Műszaki Egyetemre. Itt nem valamiféle trükkéről van szó, itt arról van szó, hogy meggyőződésünk az, hogy a Közgazdasági Egyetem egésze szempontjából az igazán nagy lehetőségek a Műszaki Egyetemmel való együttműködésben rejlenek. Történelmileg is így volt ez, és éppen a már több mint egy éve folyó előkészítő munka is ezt igényli tőlünk.

- Most már csak egy egyetlen egy apró kérdés: Én emlékeztem, hogy valamikor tavaly ilyentájt úgy kezdődtek a Közgázról szóló hírek, hogy már krétára sincs pénz. Azután úgy beindultak maguk, hogy itt ilyen 10-20-30 millió ft-os - majd mondanám, hogy dolláros - alapítványok özöne indult meg. Hogy sikerült ekkora váltást elérni?

- Nagyon jó lenne, ha ez a híresztelés igaz lenne és a pénz özönlene hozzánk. Néhány alapítvány valóban létrejött az elmúlt évben, amelyik azonban nagyságrendjében nem haladja pld. a Műszaki Egyetem alapítványainak a nagyságrendjét. Sőt azt hiszem egy hallgatóra vetítve kb. egyformán állunk. Tán nálunk volt az utolsó esemény, múlt héten született meg a Magyar Közgazdászképzésért Alapítvány, 20 millió Ft-tal, az Országos Kereskedelmi és Hitelbank támogatásával, amelyik azonban nem segíti a kréta-gondokat, mert célja elősorban ösztöndíjak létesítése, tanulmányutak segítése.

- Köszönjük 7 óra után majd folytatjuk a beszélgetés.

K R Ó N I K A

7.00 h

- December 14-én, csütörtökön köszönti Önöket a Jó Reggelt két műsorvezetője, Tarnói Gizella és Havas Henrik. - Időjárás: ---
Tartalom: ---

- Németh Miklós miniszterelnök tegnap sajtóértekezlettel fejezte be látogatását Nagy-Britanniában. Tudósítónk Bánkúti Gábor.

- Kérdésekre válaszolva Németh Miklós hangsúlyozta, hogy a reform-folyamatot Kelet-Európában mi kezdtük el. (Ism. 991 - Hírvilág)

- Magyarország és Lengyelország 1-1 milliárd dolláros áthidaló hitelre számíthat, ha sikerül megállapodni a Nemzetközi Valutaalappal. Erről döntött Brüsszelben a 24 legfejlettebb tőkés ország külügyminisztere, miután meghallgatták a magyar és a lengyel minisztereket. - Havas Henrik a Ferihegyi Repülőtéren késő este kért interjút Horn Gyulától.

- Azt hiszem, hogy elsősorban mindenki az fogja magától kérdezni hazaérkezése után, hogy mennyi pénzt hozott haza?

- Én szerintem elég komoly támogatást fog kapni Magyarország és Lengyelország is, természetesen ennek véglegesítése most történik meg. Tehát nem megy egyik napról a másikra, de a jövő évben, tehát hogy az év.... realizálás már megkezdődhet.

- Valójában az Ön tárgyalásainak mi volt a legfontosabb eleme?
A lengyel kollegával való meghallgatása a 24 ország külügyminisztereinek a Nemzetközi Valutaalap vezérigazgatójával, előtt vagy Michael úrral folytatott megbeszélés?

- Természetesen, hogy a Huszonnégyek előtt bemutassam a magyar politikai és gazdasági helyzetet. A tegnapi a (Valutaalap vezérigazgatójával) folytatott megbeszélésen tisztáztuk lényegében azt, hogy ^{ők} a maguk részéről messzemenően elégedettek a tárgyalásokkal.

- A Huszonnégyek által nyújtott támogatásnak miért feltétele a Valutaalappal történt megegyezésünk?

- Nem mindegyik része ennek az, amit majd a Huszonnégyek adnak, ill. amit elhatároztak, mert ami kétoldalú, tehát az egyes országok

(hírmagazin)

külön, kétoldalú alapon fognak megvalósítani, az nem része. Viszont a komoly összegek, tehát pld. ez az egymilliárdos ECU ez része, és ennek az alapvető oka, hogy csak akkor hajlandók ilyen nagy összeggel résztvenni a magyar gazdaság támogatásában, hogy ha a magyar gazdaságban érdemi, tarifáris változások indulnak el.

- Sokan azt hiszik, hogy rontja esélyünket az a bejelentés, miszerint a Huszonnégyek fontolóra vették, hogy a gazdasági segítség adást kiterjesszék újabb kelet-európai országokra a magyarokon és a lengyeleken kívül. Ahogy én ismerem, beszéltünk erről is Ők egy ilyen átfogó programot fognak kialakítani, ez még nem alakult ki. És az adott közösségnek a feladata lesz ennek a kialakítása, amely átfogná egész kelet-Európát, és ebben ugye szerepel a kereskedelem, az árucseréforgalom liberalizálása, némely különböző célú programoknak a finanszírozása és nem utolsósorban olyanfajta újtípusú együttműködés kialakítása valamennyi országban, amely még korábban nem volt. Abból kiindulva, hogy valamennyi átalakulóban lévő kelet-európai ország számára létfontosságú a fejlett világ támogatása.

- Magyarország nem sok jót köszönhet Franciaországnak a XX. században. Úgy tűnik azonban, hogy változik a francia megítélés hazánkról. [Ezt bizonyította SZÜRÖS Mátyás ideiglenes köztársasági elnök tegnapi megbeszélése, amelyet a francia nemzetgyűlés külügyi bizottságának delegációjával folytatott.képviselővel, a közösség vezetőjével Sipos Zoltán készített interjút.

- Hogyan viszonyul ma Franciaország a magyar változásokhoz? Milyen segítséget helyeztek kilátásba önök?

- Egyfelől teljesen pozitívan ítéljük meg azokat a változásokat, amelyek most már nem is egészen újkeletűek Magyarországon. Másfelől viszont úgy gondoljuk, hogy ezek alapvető jelentőségűek a holnap Európája szempontjából. Ezért minden körülmények között támogatni kívánjuk őket. Ugyanakkor a francia álláspont az, hogy Franciaország, vagy a ny-európai országok ne külön-külön támogassák anyagilag Magyarországot, hanem az Európai Közösség jusson közös álláspontra abban, hogy milyen együttes segítséggel áll a magyar reformtörekvések

(hírmagazin)

mellett. Mint ahogy az imént SZÜRÖS Mátyás úr is kifejezte, a gazdasági fejlődés megítélésénél figyelembe kell venni a politikai körülményeket, ill a politikai realitásokat. Ebben az érelemben szeretnénk, ha a francia tőke, az iparosok, vállalkozók nagyobb mértékben jönnének a magyar vállalkozásokat segíteni. Azt hiszem, hogy a francia Nemzetgyűlés, amennyire befolyásából telik, igyekszik majd jó benyomásaink közreadásával elősegíteni ezt a folyamatot.

-

- Korábban kelő vendégeink tudják, hogy műsorunk vendége Csáky Csaba a Közgáz. rektora. - Egy órával ezelőtt már kommentálta a londoni, ill. a brüsszeli tárgyalásokat. Még nem volt szó arról, ami meghívásának apropóját adta, hogy a Közgazdaságtud. Egyetemen ma háromnapos tudományos tanácskozás kezdődik Magyarország és az Európai Közösség kapcsolatairól.

- Csáky: A konferencia középpontjában a jövőbeli kapcsolatok problémáinak a perspektívájának a megvitatása áll. A rendezvényt az egyetem a Neumann-Stiftung, valamintvilággazdasági kutatóintézete együttesen rendezi. Nagyon neves előadók szerepelnek a programban, Horn Gyula külügyminiszter nyitja meg ma a konferenciát és ma délelőtt tartja meg az előadását az egyik vezető nyugatnémet szabaddemokrata politikus Martin Bangeman az amerikai közösségek bizottságának alelnöke is, de üdözölhetjük a konferencián.....

- Engem az foglalkoztat, amit az előbbhogya a közgazdászok tudnak jó tanácsokat adni, bárinkább pénz kéne. A francia nemzetgyűlés, vagy általában a politikusok tudják biztatgatni a vállalkozókat, dehát ugye a dolog majd ott fog eldőlni, hogy jönnek ezek a vállalkozók és ez mégsem politikai vagy mondjuk közgazdasági kérdés.

- Ez azért politikai kérdés is, hiszen a vállalkozóknak biztonságra van szükségük, megpróbálják a kockázatukat minimalizálni, tehát nem választható el ebben az összefüggésben a gazdaság és a politika. Szükséges az, hogy a politikai stabilitás megteremtse az alapvető keretet a külföldi befektetésekhez, persze ennél több is kell. Megfelelő gazdasági környezet,

(hírmagazin)

megfelelő vállalkozók kellenek és fel készülni egymás ismeretében is ezekre a kapcsolatokra. Ez a konferencia elsősorban ezt kívánja szolgálni, mind a politika, mind a gazdaság vonatkozásában. Ismerjük meg jobban a gondokat.... a problémákat.

- Köszönjük szépen. Néhány perc múlva folytatjuk.

-

Szófiában többszázezres tüntetésen támogatták a Kommunista Pártot és a KB tegnapi ülésén hozott határozatot. A legfontosabb döntéseket Tamássy Zoltán ismerteti.

- A most kezdődő parlamenti ülésszakon a kommunisták javasolni fogják, töröljék a párt vezető szerepét az alkotmányból. Várhatóan hasonló javaslatot terjeszt be önállóan a földműves szövetség is, és elhárul az egyik legfontosabb akadály a többpárt-rendszer elől. Mint már jelentettem, kizárták a pártból Todor Zsivkovot jobbkézét Milko Balevet és fiát Vladimir Zsivkovot. Ez bírósági tárgyalás árnyékát vetíti előre. A párt rendkívüli kongresszusát, bár többen korábban szeretnék volna március 19-re hívják össze. A parlamentben egyébként javaslatot tesznek majd a köztársasági elnök intézmény felállítására is. Visszatérve a tüntetésre:szervezésnek, hogy volt város, ahol a dolgozók pld. munkaidő kedvezményt kaptak és ingyenvonat szállítottak őket Szófiába a megmozdulásra. Ennek ellenére sok más ország kommunista vezetői megirigyelhetnék Mladenov tényleges népszerűségét. A főtitkár is szólt a tömeghez, amely a pártot, a megújulást és a demokratikus szocializmus hirdette. Hangsúlyozta, hogy a pártnak ne törvény biztosítsa a vezető szerepet, hanem az, hogy élen halad a demokratizálásban és az átalakításban. Az ellenzék számára ez figyelmeztetés. A párt csak a törvényről mond le, nem a vezető szerepről.

-

A CS nemzeti kerekasztal-tárgyalásokon megállapodás született arról, hogy nem 14, hanem 45 napon belül kell megválasztani az ország új államfőjét. Arról is döntöttek, hogy az elnök személyéről az eddigiekhez hasonlóan a parlament határozná. Egyébként

(hírmagazin)

egyelőre senkit sem jelöltek a tisztségre, csupán annyiban maradtak, hogy az illetőnek cseh nemzetiségűnek kell lennie, és nem tartozhat egyik párthoz sem.

- A nyugatnémet államfő arra figyelmeztetett, hogy az NSZK nem avatkozhat bele az NDK belügyeibe, de tanácsokat adhat. Bedő Ivánt hallják.

- Weizsäcker az NDK tv-nek nyilatkozott. Az este sugárzott interjú az első, amelyet nynémet elnök az NDK TV-nek adott. Weizsäcker az NSZK-beli politikusokat és újságírókat egyaránt óvta attól, hogy saját belpolitikai céljaikra próbálják kihasználni az NDK-beli fejleményeket. Különösen pedig attól óvott, hogy az NSZK-ból kiindulva élezze....és az NDK-beli helyzetet. Ami az újraegyesítést illeti a nyugatnémet elnök nem mondhatott mást, mint hogy ez az alkotmányban áll. Tehát kijelentette, hogy a németek még most is egy nemzetet alkotnak. Ami összetartozik, annak össze kell fornia -mondta. Józanúságra intve azonban hozzáfűzte, hogy ehhez idő kell. A mostani helyzetből kell kiindulni, vagyis abból, hogy ez a nemzet két államban él. A német egység csak akkor képzelhető el, ha a felé vezető utat a két állam külön-külön is egészségesen

-
Heves tiltakozó megmozdulások voltak több lengyel városban a szükségállapot kihirdetésének 8. évfordulóján. A tüntetők azt követelték, hogy vonják felelősségre Jaruzelski államfőt és munkatársát, amiért annak idején kihírdették a rendkívüli állapotot.

Mégiscsak állambíróság elé kell állnia a LEMP
.....Rakowski a döntést szakmai előkészítés nélkül, akormány véleményének figyelmen kívül hagyásával.....

A SZU.....(átmenetileg érthetetlen)

(hírmagazin)

- Még mindig itt van a stúdióban Csáky Csaba rektor. Ott hagytuk abba a beszélgetést, hogy az egyetem pénzügyi helyzetéről volt szó és valahogy az derült ki, hogy
-(Az alapítványokról beszél) Ha a konkrét pénzügyekről akarunk néhány szót, jelenleg készítjük a következő évi költségvetést. Sajnos a kilátások nem kedvezőek. Úgy tűnik, hogy a.....költségvetésből 90-re ugyanazt az összeget fogjuk kapni a folyó kiadásokra mint 89-ben. Ha még nem is növekednének az árak, az árak növekszenek, növekszenek, tehát egy 10 %-os előrejelzés infláció esetén nekünk legalább (40%?) áremeléssel kell számolni. ---
- Köszönöm szépen, hogy eljött.

7.30 h

- Ma ülést tart a Magyarok Világszövetségének választmánya. A szervezet vezetői közül Dobos László társelnököt kértük egy stúdióbeszélgetésre és nem véletlenül. Ő volt ugyanis az egyetlen magyar tagja 1968-ban a prágai tavasz szlovák kormányának. A kiváló író természetesen a CS eseményekről is kérdeztük.
- A júliusi közgyűlés óta alapvetően megváltozott-e ennek a szervezetnek a munkastílusa, vagy egyáltalán.....
- Azt mondom hogy változott és éppen azon munkálkodunk, hogy megváltozzék. A júliusi közgyűlés az el..... a világszövetség történetében, oly értelemben, hogy a világszövetség új alapszabályzatot munkált ki és fogadott el. Ez az alapszabályzat lehetővé teszi azt, hogy a világszövetség tagjai lehetnek határon kívül élő nemzetiségi egyének..... ez a világszövetség hatókörének és
-nem volt az ön számára kockázatos.... a világszövetségben?

(7.30)

-én hiszek abban, hogy a fejlődésnek az erővonalai, amelyek Közép-Európában bontakoznak, azok összhangban lesznek a Magyarok Világszövetségének elképzeléseivel. A Magyarok Világszövetsége közgyűlésének vitájában később Kecskeméten az anyanyelvi konferencia vitájában is előtérbe került egy gondolat, az integrálódás. Magam véleménye szerint a.....az integrálódásnak az érdekek egyeztetése azt hiszem, hogy..... egyetemes magyarságban gondolkodni. Sokféle helyzetben lévő magyarságot valamennyire integrálni a haladás irányába az együvé tartozás gondolatának az irányába. Ez gondolom így önmagában nem sérti, nem sértheti a szomszédos.....érdekeit sem. Ugyanakkor a világszövetség most soronkövetkező, tehát ma összeülő választmánya kinyilatkoztatja, hogy támogatja a Közép-európaiasság gondolatát.

- A CS-i események is azt bizonyják, hogy a kisebbségi emberi, ill. kollektív jogai csak együtt jöhetnek létre, együtt fejlődhetnek a többség demokratikus jogaival, hiszen látjuk, hogy ahogy a demokrácia előrehalad CS-ban úgy javulnak a magyar kisebbség esélyei. Ezért kérdezem öntől, hogy kiragadva a nemzetiségi problémákat akár a Vajdaságban, lehet-e, el lehet-e vonatkoztatni önmagában, mert ez egyébként közvetlenül a romániai viszonyokra tekintettel.

- CS-ről lévén szó, az ott élő magyar kisebbség helyzete Érdekes, hogy november 17-e utáni tüntetéseken, tüntetések programjában, megnyilvánulásaiban nem volt magyar-ellenesség. Nincs magyar-ellenesség. A közös..... jelszava, ... hogy Egységben az erő, Gyertek velünk. Az alaptétel a diktatúra megdöntése. Ebben egyek vagyunk. Természetesen, hogy amint a csendes forradalomnak a jelszavai ésszólnak, természetesen hogy a nemzeti kérdést CS-magyar-szlovák kérdést is hallottam.

- Én elkaptam a stúdióbeszélgetésünk előtt egy fél mondatát, amely úgy szólt, hogy a nemzetiségi érzés az egyetlen hajtóerő ma a világon.

- Nem mondanám, hogy a világon, de Közép-Európa térségének meghatározó érzés és sokmindennek forrása..... egyaránt. Azt hiszem, hogy a közép-európaiasság gondolatát ragozva vagy erősítendő ezzel a ténnyel számolni kell. Érdekes volt, hogy a múlt hét pénteken

(7,30)

Csoóri Sándor Pozsonyban járt és egy este leültünk beszélgetni a nyilvánosság az erőszak ellen szlovákiai vezetőivel és érdekes volt a szlovák barátaink kérdése is. Az első kör azt érintette, hogy mi legyen egy ilyen mozgalommal.....A másik kérdés a középeurópaiasság gondolata volt. Ezt tartom fontosnak, mert a szlovák gondolkodás, a szlovák közélet és a szellemi élet ezzel a fogalommal nem nagyon élt az elmúlt évtizedekben. Nem sajátja. Nem volt szerves része a szlovák társadalmi létnek és gondolkodásnak, és jóértelmű meglepetés a számomra az, hogy ezek a fiatalok, akik valóban fiatalok gondolkodásban, emberileg múltjukban beidegződéseiben tiszták, egyszerscsak asztalra teszik a középeurópaiasság, az együvé tartozás, az egymáshoz közelítésnek a gondolatát.

Dobos László szlovákiai magyar íróval beszélgettünk.

7.40 h

- Tegnap itt a Rádióban mi is beszámoltunk arról, hogy Tőkés László temesvári református lelkész péntekre templomba invitálta híveit, mert ezen a napon újabb rendőri akcióra számít. A SZDSZ felhívásban kéri, hogy a magyar lakosság péntek éjjel virrasztással fejezze ki szolidaritását Tőkés Lászlóval. A lelkész tegnap levelet juttatott el Raj Tamás rabbihoz. Ulbrich András először idéz a levélből, majd a címmel beszélget Havas Henrik.

- Tisztelt Főrabbi úr, feltételezve, hogy nevemet és a temesvári ügyet ismeri, figyelmébe ajánlom siralmas helyzetünket. Néhány évvel ezelőtt a megújított dési zsinagóga felavatása alkalmával Mózes Rosen főrabbi megszívlelendő egyetemes igazságot mondott ki. Emlékeztetve a holokauszt áldozataira, arra a következtetésre jutott, hogy adott társadalmi viszonyok között bármely nép gyermekei zsidóvá válhatnak és az emberiségnek minden esetben fel kell emelnie szavát védelmükben. Eltekintve az adatolástól és a részletektől, melyeknek immár

(7,40)

nincsen híján a nemzetközi közvélemény, felelősségem teljes tudatában állíthatom, hogy mi erdélyi magyarok és keresztények az egykori zsidótörvények fokozatosságának ütemében egyre inkább Románia zsidóivá minősülünk. A román nép általános elnyomorodásához képest ez a mi kétes kiváltságunk, melynek terhét maradék hitünkkel és a kiválasztottság egyfajta tudatával igyekszünk elhordozni. Személyes tapasztalatomból és a nemzetközi élet valamelyes ismeretéből megkockáztatom levonni azt a következtetést, hogy általában a zsidóság sem tanusít nagyobb érzékenységet a mi elnyomatásunk kérdése iránt, mint amilyenvel vele szemben viseltettek üldöztetései idején. Ez a szomorú bár aránytalan párhuzam adta az ötletet, és az egykori gyalázat ellen is háborgó igazságérzetem a bátorságot, hogy a főrabbi urhoz folyamodjam és a zsidóságban kialakult fájdalmas történelmi érzékenységre apellálva támogatását és segítségét kérjem a meggyötört temesvári gyülekezet és a magam számára, szélesebb összefüggésben pedig egész romániai magyarságunk és felekezetei érdekében.

-

- Stúdióink vendége a címzett, Raj Tamás rabbi, történész. - Meglepődött, amikor ezt a levelet kézhez kapta ?
- Meglehetősen meglepődtem. Éjszaka kaptam meg, regényes úton érkezett hozzám, hiszen nem is ismerjük egymást csak a TV-ban látott, és úgy éreztem, hogy ez a levél nem kizárólag hozzám szól, hanem rajtam keresztül a magyar zsidósághoz. Az a véleményem, hogy a zsidóság éppen olyan kisebbségi sorsban élt és él, mint amilyenben ma az erdélyi magyarság. Ez a hasonlóság teszi Tőkés Lászlót ráérzővé a zsidóság sorsára és ugyanilyen ráérzőknek, együttérzőknek és segítőknek kell lennünk nekünk is, akik hasonló sorsban voltunk a történelem során.
- Nem tudom, hogy jól hallottam-e amit mondott. Mintha azt mondta volna, hogy a magyarországi zsidóság ugyanabban a kisebbségi létben él mint amilyenben az erdélyi magyarság. Most is önök úgy érzik, hogy hasonló a helyzetük az erdélyi magyarokhoz?
- Úgy érzem, hogy hasonló volt a helyzetünk. Nemcsak 1944-ben, a Holokauszt tragédiájában, hanem az azt követő 40 esztendőben is.

(hírek, 7,40)

Természetesen a magyarországi zsidóság nem egyedül szenvedett. Sem a háborúban, sem a 40 éves párturalom idején, de a romániai magyarság sem egyedül szenvedett.

- Na most Tőkés László levelében van egy passzus, amit nem egészen értem, ill értem, csak nem tudom, hogy elfogadhatom-e. Azt írja Tőkés László, hogy a magyarországi zsidóság, vagy általában a zsidóság nem tanúsít nagyobb érzékenységet a mi elnyomatásunk, mármint erdélyi magyarok elnyomtatása iránt, mint amilyenvel vele szemben viseltettek üldöztetések idején. Nekem azért furcsa ez egy kicsit, mert én úgy tudtam, hogy az erdélyi zsidóság mindig vállalta magyarságát.

- Ez valóban így van. Olyannyira, hogy még az Erdélyből eltávozott zsidóság az Izraelben élő zsidók jelentős része, vagy az erdélyi cionista mozgalom képviselője is mindig magyarul beszéltek, magyarul írtak, magyarul énekeltek vallási ünnepek alkalmával.

- Ezek szerint duplán szenvedtek.

- Igen. Azt hiszem, Tőkés László itt másra mondja ezt a mondatot. Arra vonatkozik, hogy a romániai zsidóság vezetői sajnos úgy viseltetnek, hogy nem akarják a maguk sorsának érezni a magyarság sorsát. De ez így van azt hiszem minden egyházi vezetéssel abban az országban, és jómagam a saját sorsomból is tudom, hogy hasonló volt a helyzet és egy kicsit még ma is hasonló ma Magyarországon.

- Mit szándékozik tenni rabbi úr?

- Két lehetőségünk van. A nyilvánossághoz fordulunk segítséget kérünk és külföldi zsidó szervezetekhez is fordulunk, lépjenek föl, ők is érezzék a maguk sorsának a magyarság sorsát Erdélyben. Hiszen végül is ezzel a levéllel, amelyet ismeretlenül írt hozzám Tőkés László, személyes az ő ügyét.

- Megragadom az alkalmat, hogy vendégünk itt a Jó Reggeltben, és megkérdem öntől, hogy ön hogyan érzékeli, milyen a magyarországi zsidóság közérzete. Nagyon sokan, zsidó származású polgártársaink közül egyfajta keresztény kurzustól tartanak.

- Nem hiszem, hogy erre sor kerülhet Magyarországon ma. Véleményem szerint jelenleg az antiszemitizmus nem növekszik Magyarországon, csak beszédesebbé, hallhatóbbá vált. Megvan a lehetőség arra, éppen a hasonló sors miatt, amiről beszéltem, hogy a

(hírek, 7.40)

magyarság magáénak érezze a zsidóság sorsát ebben a hazában, s ugyanakkor a zsidóság is munkálkodjon együtt az ország népével.

-

7.50 h

- Vaszile Fluțar Romániában katonai főügyész volt és Magyarországra szökött. Most megjelent egy könyve amelyben tapasztalatait adja közre a Ceausescu-rendszerrel. Persze eközben őt magát nem felhőtlen nyugalom jellemzi, mint ahogy erről rögtön hallhatnak magyarul beszélő feleségétől Baciescu? Katalintól, akit Hollauer Tibor hívott fel telefonon.

- Az este 8 előtt 15 perccel csengetett a telefon, a férjem felvette, és mondta, hogy igen - persze románul - igen, én vagyok az. És akkor mondta, hogy az Abraham Ianco?-nak a bandájából származik.

- Az kicsoda?

- Nem tudjuk kicsoda. Mondom ők a Securitate, vagy a követségről? Vagy nem is tudom kicsoda lehet. Azt mondta, megfenyegette, hogy többet ne jelenjen meg az Erdélyi Újság amit szerkeszt, meg a román Demokrata újság.

- Itt Magyarországon?

- Igen. És ha ír a rendszer ellen, meg a Ceausescu ellen, meg a kommunizmus ellen, fognak dobni egy bombát a lakásra. És akkor erre válaszolt a férjem, hogy nem szégyellik magukat. De már a férjem és akkor lecsapta idegesen a telefont.

- Az önök telefonján nincs valami rögzítő berendezés, ami alapján utána lehetne nyomozni, hogy ki és honnan telefonált.

- Most nem tudom, mi megmondtuk, hogy mostantól rögzítsék és vegyenek fel. Kint voltak már a lakáson. Felhívtam már a belügyminisztert.

- Tett valamiféle feljelentést a rendőrségen?

- Védelem alatt vagyunk. Tartottuk a kapcsolatot a belügyminiszterrel.

- Hát ha az ember védelem alatt áll, akkor talán nem fél annyira.

- De mégis. Mert sokszor voltunk követve. Az autó.... akartak leütni Szentendrén. És akkor megint egy román autó.... a múltkor

(7.50)

egy Zsiguli autó akart leütni minket.

- És ezek a bizonyos emberek, akik védik önöket, akiknek a védelme alatt állnak, ilyenkor mit tesznek, nincsenek a közelben?
- Adunk telefont és hamarosan jönnek. Rögtön. 7, 8 perc múlva.
- Ezek szerint pont akkor amikor kellett volna sose értek oda.
- Igen. Az este éppen akkor senki, senki nem volt különben. Mindig félünk, nem tudod hogy ki jön utánad, ki figyel. Mindenki-ben már nem hiszünk.
- Nem gondolták azt, hogy amikor Magyarországra jönnek akkor majd ez a fenyegetettség érzése elmúlik?
- Hát mikor először beléptünk, szabadabban éreztem, szóval örültünk, éreztük a szabadságot.
- De ez az érzés mára elenyészett?
- Igen. Most megint kezdődik.

-

A Jó Reggelt műsora véget ért. - A stáb nevében elköszön a két műsorvezető Tarnói Gizella és Havas Henrik. Köszönjük figyelmüket.

- o -

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

8.00 h

A nyugati támogatás ígéretével tért vissza Londonból, ill. Brüsszelből Németh Miklós és Horn Gyula. A magyar kormányfője a Thatcher asszonnyal folytatott tárgyalás után elmondta, hogy Magyarország már lényegében tető alá hozta a hitelmegállapodást a Valutaalappal, ami a további nyugati segítség előfeltétele. Most már csak az kell, hogy az Országgyűlés is elfogadjja a jövő évi költségvetés tervezetét. Horn Gyula a 24 fejletti ipari ország külügyminiszeri tanácskozásán vett részt, amelyen újból megerősítették a Magyarországnak és Lengyelországnak folyósítandó segélyek összegét valamint szerkezetét. Egyértelművé vált, hogy a nyugati államok támogatják a magyar reformokat.

A Nobel-díjas közgazdász Kenneth Galbraith szerint Kelet-Európának igazából nem tanácsokra, hanem pénzre van szüksége. A tudós boravalonak minősítette azt a segélyt, amelyet az Egy.Államok eddig adott Magyarországnak és Lengyelországnak megsegítésére. Sürgette, hogy szervezzenek a Marshall-tervhez hasonló programot a szocialista országok talpra állítására. Egyben szorgalmazta, hogy lélegzetvételnyi szünetként függesszék fel a magyar és lengyel hitelek visszafizetését.

CS-ban az alkotmány előírásaival ellentétben nem 15, hanem 45 napon belül döntenek az új államfő személyéről. (Ism.)

(Ismétlések)

Szlovénia után a horvát tagköztársaság kommunistái is úgy foglaltak állást, hogy készek szabad választásokon megmérkőzni bármely más politikai programmal és párttal. A nyilatkozat egyuttal sürgeti, hogy egész Jugoszláviában alakítsanak ki többpártrendszert. A zágrábi nyilatkozat v.szinűleg éles ellenállást vált ki a szövetségi vezetés és a hadsereg részéről, mivel azok egyelőre elutasítják a pluralizmust.

Időjárás:---

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

10.00 h

A CS nemzeti kerekasztal résztvevői megállapodtak, hogy a parlament még január vége előtt megválasztja az ország államfőjét. Személyéről nem született külön egyezség, csupán annyit kötöttek ki, hogy nem tartozhat egyetlen politikai párthoz sem, és cseh nemzetiségűnek kell lennie. Az alkotmány szerint az államfő lemondását követően belül meg kell választani utódját, de ezt a határidőt most meghosszabbították. Eközben a Katonai Fórum nevű megújulási mozgalom nyílt levélben szólította fel a nemzetvédelmi minisztert, hogy számoljanak fel minden politikai struktúrát a fegyveres erőknél, és szüntessék meg a KP vezető szerepét a CS hadseregben is.

Az NSZK államfője szerint Bonnak nem szabad beavatkoznia az NDK-ban zajló folyamatokba, de tanácsokkal segítheti a másik német államot. R. von Weizsäcker most először adott interjút az NDK TV-jának és ebben óva intette a nynémet politikusokat attól, hogy a saját céljaikra használják az NDK-beli változásokat. A két német állam egyesítéséről szólva Weizsäcker úgy vélekedett: egy nemzetről van szó és ami összetartozik, össze is fog nőni, de ehhez időre van szükség.

A horvát kommunisták szövetsége támogatja, hogy egész Jugoszláviában többpártrendszer alakuljon ki. Ezt tartalmazza az a nyilatkozat, amelyet a tegnap véget ért kongresszuson fogadtak el. Szlovéna után Horvátország már a második Jugoszláv tagköztársaság, amely többpárti politikai berendezkedést ígér. Az elképzelés legfőbb ellenzője Szerbia és a jugoszláv hadsereg vezetése. Nemrég az egyik tábornok azt mondta, hogy az államelnökségnek kötelessége megakadályozni a többpártrendszer elterjedését Jugoszláviában.

A kereszténydemokrata internacionale rendkívüli érdeklődéssel figyeli a kelet-európai változásokat és támogatása jeléül Varsóban tartja következő politikai bizottsági ülését. Mindezt E. Fernandez a világ kereszténydemokrata pártjait összefogó szervezet elnöke mondta Chileben az MTI tudósítójának.

(hírke, 10)

A venezuelai politikus megfigyelőként vesz részt a chilei választásokon és közölte azt is, hogy kapcsolatban állnak több magyarországi kereszténydemokrata színezetű párttal.

Lengyelország tiltakozott az NDK-nál, amiért úgymond lengyel ellenes intézkedéseket vezettek be a határokon. Az ország berlini ügyvivője a helyi Tv-ban nyilatkozott és azt mondta, hogy a k-német hatóságok nem kérdezték Varsó véleményét mielőtt bevezették a szigorító intézkedéseket. A november végén ismertett lépések célja az, hogy megvédjék az NDK piacát, de mint a lengyel ügyvivő kifejtette, végrehajtásukat lengyel-ellenes hangulat kísérte. A döntések értelmében a Ny-Berlinbe tartó lengyelek csak a számukra kijelölt útvonalon haladhatnak és megtiltották nekik, hogy az NDK-ban vásároljanak.

Egy olasz ortodox kommunista megvenné azt a Lenin-szobrot, amelyet Krakkó ipari negyedének főteréről távolítottak el a lakosság tiltakozása miatt. Roberto Napoleone gúnyos hangú levelet írt a nova h utai tanácsnak és Jaruzelski államfőnek. Ebben azt ajánlja, hogy a Lenin szobor eladásából befolyt pénzen a krakkóiak állítsanak bronzszobrot a pápának.

Az ENSZ főtitkárának és az iraki külügyminiszternek továbbra sem sikerült megegyeznie az iraki-iráni viszály békés rendezéséről. Az eszmecsere előtt Tarik Aziz javasolta, hogy ENSZ képviselőkből állítsanak elő munkabizottságot, amelyek előkészítenék a külügyminiszterek találkozóit és a vitatott kérdések rendezését. Egyben a hadifoglyok azonnali cseréjét szorgalmazta és elmondta, hogy jelenlegi iraki és iráni táborokban több mint 100 ezer hadifoglyot őriznek. Az iraki külügyminiszter bejelentette, hogy 2000 km hatótávolságú rakétát fejlesztettek ki, úgymond védelmi célokból.

Időjárás:---

PETŐFI ADÓ

HÍREK

11.00 h

Lengyelország több városában.....Jaruzelski elnök megbüntetését a szükségállapot bevezetésének 8. évfordulóján. Tegnap ugyanis az 1981-es katonai hatalomátvétel..... A rendőrségvízágyuval oszlatta szét a tömeget, Katowicében pedig letartóztatások voltak, miután a tüntetők benzines palackokat dobáltak a kommunista párt székházára.

Az NDK -ban megalakult a Liberal szocialista párt alapító bizottsága. A testület a lakosságnak azokat a rétegeit akarja képviselni, amelyek humanista, demokratikus és szabadszerető szocializmust szeretnének és úgy érzik, hogy a meglévő politikai szervezetek nem felelnek meg szándékaiknak.

A jugoszláviaiGoraban demokratikus alternatíva névenalapított 34 titográdi egyetemi tanár. A szervezet követeli a parlamenti demokrácia bevezetését és a föderatív Jugoszlávia fenntartása mellett áll ki.

A francia KP nem változtat jelenlegi/^{politikai}irányvonalán és nem hozza előre a jövő év végére tervezett kongresszusát. Erről a párt KB-a döntött..... (érthetetlen)

A szovjet kormányfő bírálta a népi küldöttek egy csoportját, mert módszeresen tiltakoznak a kormány gazdasági programja ellen, de építő javaslatuk nincs. Rizskov kijelentette, hogy a szigorú költségvetésről helye van az értelmes vitának, de az állandó tagadás és az ellentétek fokozása csak kárt okozhat.

Időjárás: ---

KOSSUTH - adó

FALURÁDIÓ

5.40 h

- A mikrofonnál: Veres Tibor.

Boldog voltam, amíg hittem, hogy a világ valamilyen menetrend szerint terelget valamennyiünket, mai FALURÁDIÓ-nk beszélgetéseit hallgatva újra rá kellett jönnöm: nagyonis van beleszólásunk életünkbe.

Tartalom: A többség véleménye nem biztos, hogy a többség érdeke. - Nem a termőhely volt a rossz, hanem a pártfogó. -A kálium mérég, mégis milliárdokat költünk rá. - Amerikában még földtörvény sincs.

Hajlunk rá, hogy mezőgazdaságunk sorát holmi idegen testként kezeljük. Káposztás János ugyan nem vádbeszédet írt, de nem is felmentést:

- Tiltakoztunk a megalapozatlan TSZ-egyesítések ellen. A vágóhidakat rákényszerítettük, hogy fizessen kártérítést az állatok késedelmes átvétele miatt. A mi sorozatos állásfoglalásunk eredménye is, hogy a TSZ-tagok fizetése közelített az iparban dolgozókéhoz; hogy a falun élőkre is kiterjesztették a lakásépítés városiak által élvezett hitelrendszerét, - egy TESZÖV-jelentésben olvastam minap ezeket a sorokat. Kissé kedvetlenül, hiszen maguk is tudják, jóllehet minden álfiltásuk igaz, azért a TSZ-eket mégiscsak egyesítették, az állattartók továbbra is kiszolgáltatottak minden húsfeldolgozó nagyvállalatnak, a falun élők pedig ma is behozhatatlan hátrányoktól szenvedő, másodrendű állampolgárok. Kérdezhetné persze valaki, kit lehetne..... felelősségre vonni. Azokat, akik.....(elromlik az adás)..... Ám a mostani kongresszuson nem lehetett tovább halogatni a döntéseket. A..... a szakmai alapon szerveződő érdekképviselői szervezetek jogosultságáról se, a munkavállalói jelleget fölsváltó, vállalkozói magatartás támogatásáról sem. Tagadhatatlan azonban, hogy a a változtatások után sem elegendő ahhoz, hogy a mezőgazdaságban dolgozók a munkájuk és befektetett tőkéjük után, s a többi népgazdasági ághoz hasonló arányú jövedelemhez jussanak. A kongresszus után ezért a társadalomnak is döntenie kell; vajon milyen sorsot szán a mezőgazdaságban dolgozók százezreinek?

(Falurádió)

Egy-egy kisebb közösség könnyebben meg tudja ítélni, kapott-e jót a faluja, hogyan dolgozhattak a közösben? De talán senki sem gondolta, hogy a viszonyok alakulásáról sokszor pártfogók gondoltak. ILLÉS Ivánnal, az Országos Tervhivatal igazgatóhelyettesével Perjés Klára beszélget az agrárágazat válságának társadalmi okairól:

- Az elmúlt évtizedek politikai rendszere mennyiben okozója annak, hogy idejutott egy ágazat?

- (ILLÉS) Az ugye közismert mindenki előtt, hogy az 50-es években valóban súlyos sérelmek érték a magyar mezőgazdaságot és a magyar parasztságot. Azt lehet mondani, hogy ez igaz az 50-es évek és a 60-as évek fordulójára is, - tehát akkor, amikor a kollektivizálás nem annyira spontán eszközökkel bekövetkezett. Ezt követően azonban megfordult a helyzet. Tehát valóban, a mezőgazdaság egy jóval nagyobb támogatást kapott a népgazdaság erőforrásaiból és eszközeiből. Ez a fordulat egy igen kedvező fejlődést eredményezett több mint egy évtizeden, akár másfél évtizeden keresztül. Ugyanakkor ez az időszak azonban elegendő volt arra is, hogy a gazdaságnak ebben a szférájában egy meglehetősen erős, a társadalomban ez egyik legerősebb érdekképviselőt kialakuljon. A reform kezdeményezése a mezőgazdaságban történt meg, amelyik egy hatalmas morális-erkölcsi háttért adott ennek a területnek. Igazában a mezőgazdaság vezetőinek nagyobb önállósága, szabadabb mozgása, valóban - bizonyos értelemben - az érdekképviselőben is nagyobb mozgásszabadságot és mozgáslehetőséget adott. Akkor, amikor jelentősen megváltoztak a külpiaci feltételek, a gazdaságpolitika és ezeknek az alapkérdéseknek a feltárására tulajdonképpen nem került sor soha. Nagy előnyben vannak azok az ágazatok, vagy azok az érdekképviselők, amelyek viszonylag hamarabb tudják megszervezni magukat és akár a nyilvánosság, - tehát a propaganda eszközeivel -, akár a személyi kapcsolatokon keresztül határozottabban tudják érvényesíteni az érdekeiket.

- Énnekem azért az az érzésem, hogy itt sem teljesen a mezőgazdaság egészét és minden üzemet egyformán érintett az érdekképviselő, hanem inkább egyes csoport, vagy méginkább úgy mondanám, hogy egy-egy nagyüzem volt az úr és a többi csak csicska, szolga, amit ma már

(Falurádió)

mutat az is, hogy hányan gazdálkodnak gazdaságosan; hány üzemet, termelészövetkezetet nevezhetünk jól menőnek és hány pedig vegetál. - Természetesen ez így van. Valóban sommás lenne a mezőgazdaság egészéről ilyen mondani, annál is inkább, ugye a mezőgazdaság támogatásában a területi elosztásnak is volt egy jelentős szerepe, - különösen az elmúlt évtizedek első felében. A megyei tanácsok, a megyei pártbizottságok ezen a területen döntő befolyással voltak. Na most, már a területi szint, az már valójában alkalmas arra, hogy bizonyos közvetlen személyi kontaktusok is létrejöhessenek. Talán valóban az egyik legpregnánssabb területe a mezőgazdaság, ahol ezeknek a kapcsolatoknak meghatározó szerepe volt abban a tekintetben, hogy melyik gazdaság kerül kedvezőbb, illetve kedvezőtlenebb helyzetbe. Most eltekintve attól, hogy a nagyüzemi szervezetek eleve bizonyos értelemben előnyösebb helyzetben voltak, mint a szakcsoportok, akár a kis-termelésnek a tevékenysége.

-

Ha majd a kis- és nagyüzemek gazdái valódi tulajdonosként dolgoznak, érdekük lesz, hogy minden tudományosan igazolt mérést, felfedezést azonnal használjanak is, - például ne mérgezzék földjeiket mondjuk káliummal. Tegnap délután felkereste stúdiónkat Hejfalusi(?) András, aki az AGROANA(?) Tudományos Társaság elnöke, hogy elmondja: elemzésük szerint milliós, sőt, milliárdos veszteségek oka a kálium, mert betegé teszi a növényt.

- (Hejfalusi) A növények elsősorban a környezethez való alkalmazkodási képességüket veszítik el. (--- Az interjúban a szakember elmondja, hogy nem tudnak olyan hatásfokkal táplálékot hasznosítani a növények, mint a kálium nélkül, de különféle betegségeket is felsorol, amelyeket szintén ez a szer okoz, de az aszály kialakulásában is jelentős szerepe van. A kálisót külföldről hozzák be, magyarországi előállítására horribilis összegbe kerülne. Húsz év alatt - mint kiszámította a szakember - 520 milliárd Ft kárt okozott a kálisó alkalmazása, beszerzése, stb. Ha nem mondják ki a "nem"-et a kálisóra, akkor igen súlyos károk érik az országot.--- Egy-két adatot is felsorol, ahol a kálisó-műtrágya alkalmazása helyett a ermelést optimális körülményekkel biztosították, ott nagyobb volt a haszon. ---)

-

(Falurádió)

A pazarlásban sajnos ott vagyunk a világ első öt kétes értékű helyén. A helyzetbe hozott tulajdonosok talán majd jobban figyelnek a megtakarítható kiadásokra, vagy a föld bérletére. Változóban vannak gazdálkodási viszonyaink. - Bolgár György példája Amerikából tanulságos felsorolás:

- (--- Amerikában nincs átfogó földtörvény, de földdel kapcsolatos törvények vannak. A farmernek fizet az állam, ha földjét kívánja. Az amerikai belpolitika fontos tényezője a farmerek mai támogatása. A föld nincs teljesen magántulajdonban, ezek egyharmadát a szövetségi kormányzat birtokolja, további tekintélyes részét pedig a szövetségi államok. Ebből következően a földek adás-vétele sem teljesen szabad. Törvény tiltja, hogy állami tulajdonban lévő erdőségeket és legelőket eladjanak és ugyanez érvényes a nemzeti parkokra, amelyek hatalmas területen fekszenek. A mezőgazdasági földek magántulajdonban vannak, ha nem is mindig a farmerek tulajdonában. Ők gyakran bérlők, a föld egy része az övék, a többit bérbe veszik hozzá. A megművelt földet egyötödét olyan vállalatok, társaságok szerezték meg, amelyek bérbeadással jutnak pénzhez, befektetési célból. A tulajdonos külföldi is lehet, mostanában japánok is beszállnak a földvásárlásokba, bár a földműveléshez nemigen értenek, az üzlethez annál jobban.---)

KOSSUTH - adó

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

8.50 h

- Onody György beszélgetését hallják Forró Evelynnel a csehszlovákiai változásokról.

- Csehszlovákia rövid idő - alig három hét alatt - mindazt elérte a politikai reformok terén, ami más kelet-európai országok esetében hónapokig tartott. Mi ennek a magyarázata?
- (Forró) Két magyarázata van. Az egyik a külső körülmények. Az, hogy ha nem lett volna magyar példa, ha nem lett volna lengyel példa, akkor bizonyára a csehek, szlovákok sem tudták volna, hogy mit kell tenniük. Azon kívül az NDK volt az utolsó csepp a pohárban. Az NDK-beli változás megmutatta azt, hogy ha atrocitások voltak is, de végig lehetett vinni vértelenül. Ez a külső ok. A belső ok pedig a rendkívül nagy elégedetlenség. Az, hogy itt '68-ban az emberek megtámadták, hogy mi a demokrácia és 21 évig hallgatniuk kellett, és ez a hallgatás egyszer csak kirobbant.
- Eleinte csak a tüntető diákok voltak ennek a - monjuk úgy - második Prágai - természetesen politikai értelemben vett - Tavasznak a szimbóluma, aztán csatlakozott hozzájuk a sztrájkoló munkás. Ez, az események lendületéből kialakult szövetség fennmaradt most is?
- Tulajdonképpen az egyik nagy célt; a demokráciát és a szabad választások kiírását tekintve, teljesen egységes az ország. Itt meghatározó volt látni, ahogy csehek és szlovákok egymás keblére borultak és éltették a demokráciát, a szabadságot. Most talán, amikor már igazán megvívta az első nagy győzelmet, és hosszú-hosszú évek után egy demokratikus többpárti kormánya alakult az országnak és külön Csehszlovákiának is, - most már bizony nem egységesek. Részben azért, mert a diákok tovább sztrájkolnak, amúvészek már nem, a munkások természetesen nem, és hát itt a nagy kérdés: az elnökválasztás.
- Különböző ellenzéki szervezetek is bábáskodtak a sokak által csendes forradalomnak nevezett, nagy változás megszületésénél. Ez az ellenzék most részt kapott a hatalomból. Vajon tartja-e és megtartotta-e a korábbi szerepkörét?
- Az ellenzék tkp. ugyanúgy, mint maga a nép, egységes volt a nagy

(Külpolitikai figyelő...)

cél eléréséig. Vannak természetesen árnyalatnyi különbségek, de ez a találmány; ez a Polgári Fórum, ez végülis közös tető alá hozta az ellenzéket és itt elsősorban csakis a cseh ellenzékről lehet beszélni, Szlovákiában lényegesen nehezebben indultak a dolgok. Szlovákiában nem volt egy ilyen ellenzék, mint Csehországban, nem voltak ilyen mély gyökerei. Ott elsősorban a környezetvédők és a vallási ellenzék képviselőiből toborzottak. Az is az oka, hogy nem volt egy vezércsapat, amelyik a szlovákiai változásokat irányítsa. Ez az oka, hogy ők majdnem egy héttel késlekedtek és lemaradtak a prágai változások mögött.

- Ha némi időeltolódással is, de - mint említette - Szlovákiában is bekövetkeztek a változások. Ez a változás mennyiben, vagy milyen módosulást jelent a szlovák-magyar viszonyban? - Tehát a magyar nemzetiségek helyzete javult, vagy nem változott?

- (Forró) Annyiban változott csak, mint a szlovákoké, hogy most már ők is merik hallatni a hangjukat. Fantasztikus élmény volt elsőre meglátni, amikor "Pozsony"-t írtak "Bratislava" helyett a magyar nyelvű újságokban, - korábban ez egyszerűen tilos volt és elképzelhetetlen volt, hogy elírják ezt a szót, hogy Pozsony. Szlovákiában a magyarság körében is alakultak különböző szervezetek, az egyik a Független Magyar Kezdeményezés, a másik a Csehszlovákiai Magyarok Fóruma, a harmadik pedig a Magyar Diákszövetség. Tulajdonképpen az a lényeg, hogy ők úgy látják, előbb ki kell alakítani az egész országban a demokratikus struktúrákat és ezután lehet szó a kisebbség helyzetéről, ezután tárgyalhatnak csak erről. Az elmúlt húsz évben tkp. a magyarság helyzete hasonlított a szlovák nép helyzetéhez, de nagyon sok mindenben eltért attól. Az elmúlt húsz év a magyarság számára, - ahogy ők megfogalmazták; ahogy DOBOS László író fogalmazta - egy veszteség volt. Azt mondta, hogy "a mi nemzetiségi létünk leépült és szegényebb lett az elmúlt húsz évben" - és ez tkp. így is van. Most megpróbálják azokat a hibákat helyrehozni, amelyek az elmúlt 20-21 évben történtek. Meg is tették az első lépéseket, a CSEMADOK-ot például visszavették a korábban '68-as tevékenységükért kizártakat, rehabilitálták őket. Most persze azért egy más kérdés az, hogy ez a CSEMADOK még - ahogy DURAY Miklós mondta -, ez egy sztálinista maradvány. Tehát önmagának, a szervezetnek is meg kell újulnia ahhoz, hogy hitele legyen.

(Külpolitikai figyelő...)

- Idetartozó kérdés az is, hogy várható-e valamifajta álláspontmódosulás Bős-Nagymaros ügyében?

- Nemrégiben interjút készítettem Vlaclav Klaussal, - aki most pénzügyminiszter lett - és neki is az volt a véleménye, hogy ez a bősi beruházás, ez rendkívül elhibázott és rossz beruházás, de ő úgy látja, hogy önmagában rossz, és nem rosszabb, mint a világon a hasonló beruházások, hanem azért, mert általában a csehszlovák beruházási politika volt rossz. Most végre a sajtóban is hangot adnak annak és megjelenhetnek azok a cikkek, amelyekből kiderül, hogy Bősnél és a környező városokban-falvakban egyáltalán nem lelkesednek ezért a vízlépcsőért, hiszen előfordult olyan, hogy egy töltést építettek és három falut teljesen elzártak a külvilágtól, olyannyira, hogy hétvégeken például, - miután nincs buszjárat - be sem tudnak menni a városba. Rendkívül rossz az ellátásuk. Mindenfélét ígértek nekik és semmi nem lett belőle. Kiderült az is, hogy ezek az emberek titlakoztak és mást nem kaptak érte, mint hogy kimentek a faluba a rendőrök és alaposan megfenyegették őket. - Tehát ezek tarthatatlan helyzetek és mindenképpen változtatni kell rajta. Természetesen ennek az új kormánynak nem az első dolga lesz Bős-Nagymaros, hanem ezt a gazdasági csődöt, ami ittvan, ezt helyre kell tenni.

- Az új kormányról esett már szó, mi várható mindennek előtt: attól, hogy most először nem kötelező előfeltétel a kommunista párttagok számbeli fölénye?

- Ezt a kormány a "nemzeti megegyezés kormányának" is nevezik, de egyre többször hallom az utcán azt, hogy ez a "nemzeti összeveszés kormánya." Az a kérdés, hogy a kommunista párt mennyire próbálja a saját hatalmát fenntartani; mennyire fog beleszólni a dolgokba. Ebben a pillanatban, azt hiszem, hogy nincs abban a helyzetben, hogy diktálhasson, hiszenkényszerültek. Nyilvánvalóan Adamec visszalépését is az okozta, hogy nem tudott átlépni egyszerűen a sjaát árnyékán és azt hitte, vagy azt érezte, hogy neki változatlanul a kommunista pártot kell képviselnie. Ez az új miniszterelnök lényegesen fiatalabb, lényegesen rugalmasabb. Itt Prágában egyetlen egy bűnét látják, azt mondják: hát szlovák!

- Mi történik azokkal, akiket elsöpört a Prágai Tél, és várható-e, hogy további személyek kerülnek erre a listára?

(Külpolitikai figyelő...)

- (Forró) Egészen biztos, hogy további személyek kerülnek, kedve ott, hogy a párt KB-át gyökeresen ki fogják cserélni a jövő héten. Most nem akarom karikírozni a dolgot, de hát itt a Horgász Szövetség és a Tűzoltó Szövetség is leváltotta az elnökségét. Gyakorlatilag egy tisztogatási hullám söpört végig az egész országon. Most már lecserelődtek a vezetők, nyilván még néhányan belesznek ebbe a szóráshba. Most jön majd a következő lépés, amikor kiderülnek a - hát hogy mondjam ? a dísznóságok. Már tegnap megírta a Pozsonyi Pravda, hogy Bilak luxusvillát vett drága pénzért, de ebből csak egy picit fizetett ki. És nyilvánvalóan mindenkinek vannak ilyen dolgai. Majd kiderült az, hogy Jakes fia miért lakik hatszobás lakásban a Vencel téren. Szóval, nagyon sok leplezés várható még.
- A köztársasági elnök már lemondott, de új köztársasági elnök még nincs.
- Itt nagy kérdés, hogy a parlament hogyan dönt. Most jelenleg a különböző bizottságok vizsgálják az alkotmánymódosítás lehetőségét. Elképzelhető, hogy végül mégiscsak a honatyák részánják magukat, hogy ők válasszák meg a köztársasági elnököt. Elképzelhető a népszavazás is. Mindenesetre a legnépszerűbb ember ma Csehszlovákiában V.Havel. Egy közvéleménykutatás szerint a második helyen Adamec áll, a harmadik helyen Csehországban Cisar, Szlovákiában Dubcek, de újabb nevek is felmerültek természetesen.
- Dubceknek egyáltalán van esélye arra, hogy megválasszák elnöknek?
- Véleményem szerint nincs esélye, illetve kevés az esélye. Ő már egy letűnt időszak képviselője. Dubcek inkább egy szimbólum.

KOSSUTH ADÓ

DÉLI KRÓNIKA

12.00 h

A mikrofonnál: Gúlyás Erika. - Tartalom: --- Időjárás: ---

- A részletes jelentések élén egy Párizsból érkezett hír. Budapest és Bécs megkapta az 1995-ös világkiállítás megrendezésének jogát. A nemzetközi kiállítások irodájának párizsi - tanácskozásán egyhangú döntés született a magyar és az osztrák főváros közös pályázatának elfogadásáról.
- Ma újabb négy parlamenti bizottság kezdte meg a vitát a kormány jövő évi költségvetési terveiről, a lakásgazdálkodás tervezett változásairól. Sorrendben a Terv- és Költségvetési, a Jogi, a Szociális- és Egészségügyi valamint a Mezőgazdasági Bizottság délelőtti vitáiról hallanak beszámolókat. A Terv- és Költségvetési Bizottság ülésén ott volt Németh Miklós miniszterelnök is. Gárdai László és Orosz József foglalja össze az ott elhangzottakat.
- A magyar kormányfő nemcsak magának, hanem az országnak is azt ajánlotta, hogy a gyötrelmes és fájdalmas lépések megtételét tovább már ne halogassa.
- Ha ezeket a lépéseket ugyanis nem teszi meg az ország, vagyis a parlament nem fogadja el a költségvetést, akkor szembe kell nézni a jugoszláv, ill. a lengyel példa legrosszabbvariációjával.
- Az is fenyeget, hogy kérdésessé válik az átmenet békés jellege.
- Ha a parlament elfogadja a tervezetet, tudjuk - mondta Németh Miklós -, hogy januárban, ill. februárban szembe kell nézni a társadalom éles ellenállásával.
- A kormányfő a költségvetés elfogadását bizalmi kérdésnek nevezte. Sem szakmai, sem lelki erőm nincs már arra, hogy januárig új költségvetést készítsünk. - mondta Németh Miklós. Hozzátette, hogy ez nem zsarolás, hanem a szakmai tisztesség mondatja vele. Véleménye szerint a Valutaalap feltételei nélkül is meg kell hozni az évek óta halogatott intézkedéseket.
- Ez... az egyetlen esélye az országnak, hogy talpon maradjon.

(DK)

Országvesztő magatartás lenne a felkinált lehetőséggel nem élni. Németh Miklós ezzel arra célzott, hogy Magyarországnak ezer évenként egyszer adatik meg az esély a békés modernizálásra és a reformokra. A tervekben egyébként 2-2,5 %-os reálbércsökkenés szerepel és 1 %-os fogyasztásnövekedés. Példaként említette a kormányfő azt, hogy Lengyelországban a reálbércsökkenés 15-20 %, noha ott egy ellenzéki pártnak kell meghoznia az említett intézkedéseket.

- A.....számokban a magyar kormány megállapodott a Valutaalappal. A tartópillérek megbolygatása, a tárgyalások újratezdését és az ígért külföldi hitelek elvesztését jelentené. Az egyik tartópillér pld. a sokat vitatott és eddig elutasított lakbér- és lakáshitel kamatemelés.

- A Parlament Terv- és Költségvetési Bizottságának ülését két naposra tervezték. Azt hogy a képviselők végül is az elmondottakhoz mit szólnak, igennel vagy nemmel szavaznak, arra csak később kapunk választ.

-

- A Jogi Bizottság üléséről Nej György tudósít.

- Mi történik akkor, ha a parlament nem fogadja a költségvetést, van-e a pénzügyi tárcának tartalék.....Lehet-e a lakbéremelés és a kamatadó nélkül elfogadni a költségvetést? Ezeket a kérdéseket tették fel a képviselők a tárca államtitkárának.azt mondta, vannak tartalék intézkedések, de azok más tételeket érintenének. Pld. jóval nagyobb lenne a fogyasztói árnövekedés, vagy még több vállalat kerülne a csőd szélére.....vagy esetleg még kevesebb lenne a tanácsok pénze. Ez a pénzügyi terv egy válság-költségvetés, amelyen már csak igen keveset lehet módosítani. A tárca délutánra mégis egy legujabb variációt tett a képviselők elé. Módosítani szeretné ugyanis a kamatadóra vonatkozó számokat. Tehát a kedvezményes lakásépítési, lakásvásárlási és felújítási hitelek után fizetendő néhány száz forintot, ami ugyebár tegnap még öt, ill. 800 ft volt. A Pénzügy nyilván figyelembe vette a bizottságok kemény ellenállását. Kunos államtitkár hozzátette,

(DK)

hogy a kb. 90 milliárdnyi ebből tervezett bevétel az új verzió szerint 17 milliárddal kevesebb lenne, ennyivel mérsékelné tehát a bérlők- tulajdonosok kiadásait. Amennyiben ez sem lenne megfelelő és ha a parlament mégsem fogadná el a költségvetést, akkor az ország devizatartalékai február-március körül kimerülnének és nem jutnánk hitelekhez. jövőre csak 10 milliárd ft-nyi költségvetési hiányt fogadott el.....a 15 milliárdhoz képest. Az idei hiány, ez véglegesnek tűnő adat, 49 milliárd Ft. A bizottság nemcsak délután de úgy tűnik holnap is folytatja munkáját.

-

- A helyszín továbbra is a parlament. A Szociális- és Egészségügyi Bizottság vitáját Soós Éva foglalja össze.

- Az egészségügy 1990 évi költségvetését két dolog határozza meg. - mondta Győrfi István szociális- és egészségügyi államtitkár. Az egyik az az igyekezet, hogy az egészségügyi ellátás működőképességét természetesen a népgazdaság eredményeihez mérten a jövő évben is fenn lehessen tartani. A másik pedig az a feladat, amit az önálló társadalombiztosítási finanszírozásra való áttérés jelent. Az egészségügy sajátos, és nem könnyű helyzetét tekintve is jelentős bérpolitikai intézkedéseket szükséges megtenni. Ez viszonylag nagyarányú bérfejlesztést jelent az orvosok, valamint más, az egészségügy területén dolgozó egyetemi végzettségűek és az egészségügyi szakdolgozók számára. Az erre szánt összeg 4 milliárd ft. amelyből 1,2 milliárd tartalékként szolgál a jövő évi áremelkedések intézményes ellentételezésére. Január 1-től lehetőség lesz a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek otthoni gondozására, amiért a mindenkori minimálbért kapja meg a szülő. Az idős hozzátartozók ápolására a szociális gondozók tiszteletdíjat fizethetnek. Természetesen az ápolás időtartamára a társadalombiztosítási járandóságok folyamatosan igénybe vehetők.

-

(DK)

- A költségvetést tárgyalja az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága is. Mint Vajda Zsuzsa tudósításából azonnal kiderül, a képviselők attól félnek, hogy az infláció a tervezettnél is magasabb lesz.

- Szerdahelyi Péter államtitkár az előző, 30 nappal ezelőtt benyújtott tervekhez képesti változásokat, változtatásokat sorolta. De most is, mint akkor a benne rejlő kockázatot hangsúlyozta. Amennyiben a jövő évi tervekben nincs tartalék a rubel piactól való tervezett elfordulásunk, mármint hogy ez gyorsan megvalósítható, óriási kockázatot rejt. A jövő évi költségvetés, az árak, bérék viszonya miatt 20 % feletti inflációt is előidézhethet. És a társadalmi feszültségek, a tervezett szociális intézkedések ellenére, az arra fordítandó magasabb összegek ellenére várhatóan nem csökken. A mezőgazdasági biztonság tagjai saját területükön sikereket könyvelhetnek el, a majdnem teljes körűen szabadáras mezőgazdasági termékek remélhetően lehetővé teszik e területen a gazdaságos termelés. Mert hiszen a kormány állást foglalt a felszámolásokkal kapcsolatban, megteremtette a bankok lehetőségeit érdekelttségét ezen a területen, ami ugye szigorubb elszámoltatást jelent. És a listán, mármint a hosszan ráfizetések listáján igen sok mezőgazdasági üzem van. Mivel az áruforgalmi passzívumunk a következő évben közelíteni fogja a félmilliárdot, a következő év, tehát 1990 rosszabb lesz mint az idei volt. Erre készüljenek - figyelmeztetett az államtitkár.

(folytatás a következő oldalon)

(DK)

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa már a jövő évi választásokra készül. A tanács üléséről jelentkezik Hollósi János:

- Választási Szövetséglétrehozását javasolta a Hazafias Népfrent elnöksége az Országos Tanácsnak. A szövetségbe tömörülők úgynevezett választási pártot hoznának létre, amit hivatalosan bejegyeztetnének. Ez, a már pártként bejegyzett szervezet később választási szövetségre lépne azokkal, akik amúgy is létrehozták. Ez a kissé tekervényes jogi konstrukció azt tenné lehetővé, hogy a Hazafias Népfrent, - amely egyébként társadalmi szervezet és így a hatályos választójog szerint nem jelölhetne képviselőt - ezen a módon mégis indíthatná jelöltjeit az országos választásokon. Az eddigi hozzászólók egyetértettek a választási szövetségbe tömörülés gondolatával, de hangsúlyozták, hogy a népfrentnek tiszta és becsületes eszközökkel kell harcolnia és nem olyanokkal, mint az eddig porondra lépett pártok, pártocskák, amelyek egyre gyakrabban vetik be a gyűlöletkeltésre, a politikai ellenfél megalázására irányuló eszközöket.

-

A DK nemzetközi eseményösszefoglalója következők:

Hajlanlig tartó vita után eldöntötték, a köztársasági elnököt a csehszlovák parlament választja, nem lesz népszavazás. Ezzel nőtt V.Havel esélyei. Forró Evelyn tudósítása:

- A nemzeti kerekasztal-tárgyaláson megegyeztek abban, hogy nem lesz népszavazás, a parlament választja meg a köztársasági elnököt. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a kommunista párt újabb hatalomátmentési kísérlete fulladt kudarcba. A parlament kedden kezdődött ülésén egy kommunista képviselő javasolta, hogy változtassák meg az alkotmányt és hozzanak létre egy olyan törvényt, amely lehetőséget ad a referendumra. Az indítvány mögött az húzódott meg, hogy egy népszavazás előkészítése néhány hónapig is eltartana és talán addig jobban megoszlanak a vélemények, ellentétek alakulnak ki és nem lesz olyan egyértelmű, hogy Havelt akarja a nép elnöknek. Ez az időhúzási taktika nem vált be. A Polgári Fórum azonnal jelezte, hogy a népszavazás csak nyugtalanságot keltene, válasszon a parlament. Ez a nézet

(DK)

kerekedett felül a ma hajnalig tartóó kerekasztal-tárgyaláson, amelyen részt vettek a Polgári Fórum, a kommunista, a Szocialista és a Néppárt, az Ifjúsági Szövetség, a Nyilvánosság az erőszak Ellen Mozgalom és a sztrájkoló diákok képviselői. Végülis a kommunisták is beleegyeztek abba, hogy most kell elnököt választani és az alkotmány szerint ez a parlament feladata. A megkötés annyi, hogy az államfő párton kívüli legyen. Ezzel viszont V.Adamec, volt miniszterelnök kiesett a jelöltek közül, mert ő a kommunista párt tagja. Hírek szerint azt is kikötötték, hogy cseh nemzetiségű legyen az új elnök, akkor viszont Dubcek sem indulhat. A parlament tegnapi ülésén különben egy magyar nemzetiséget érintő észrevétel is elhangzott; SIDÓ Zoltán, a CSEMADOK elnöke kifogásolta, hogy a szövetségi gyűlés elnökségében történt személyi változások után a Népi Kamara vezetőségében nincs magyar és ez kedvezőtlen visszhangot vált ki a magyar kisebbség körében. ígéretet kapott rá, hogy hamarosan rendezik a kérdést. A CSEMADOK nemrégén megválasztott új elnöksége különben úgy határozott, hogy jövő márciusra hívja össze rendkívüli közgyűlését. Hamarosan megalakul a Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság is, amely 1969 és 74 között már létezett, de akkor megszüntették.

-

A csehszlovák hadseregben szerveződő megújulási mozgalom, a Katonai Fórum, nyílt levélben szólította föl a nemzetvédelmi minisztert, hogy szüntessék meg a fegyveres erőknél a kommunista párt vezető szerepét. A sorkatonákból, tisztekből és polgári alkalmazottakból álló szervezet követeli azt is, hogy számoljanak fel minden politikai csoportosulást a hadseregben belül, vagyis ne engedjék meg a politizálást a katonáknak. A Katonai Fórum sürgeti, hogy váltsák le a kompromittálódott csehszlovák katonai parancsnokokat.

Jaruzelski államfő felelősségrevonását követelték több lengyel városban a tegnapi heves tüntetéseken. A megmozdulásokat a lengyel szükségállapot kihirdetésének nyolcadik évforudlóján tartották. Az annak idején bevezetett intézkedés szellemi atyja és végrehajtója V. Jaruzelski volt, ezért követelik most megbüntetését. Wroclawban súlyos összecsapás volt fiatalok és rendőrök között, míg Katowicében

(DK)

és Szczeczinben a karhatalom vízágyúkat vetett be a tüntetők ellen.

Az NDK-ban az ellenzék a komrány lemondását követeli. Bedő Iván jelenti Berlinből:

- Megkezdődött a választási harc az NDK-ban, - legalábbis így értékeli a NSZEP lapjai az egyik új párt, a Demokratikus Ébredés javaslatát, hogy a mostani kormány még karácsony előtt mondjon le és a májusi választásokig olyan kormány működjön, amelynek van erkölcsi alapja. A berlini pártbizottság lapja szerint Edelmann-lelkész, a Demokratikus Ébredés szóvivője, oda akart kilyukadni, hogy a mostani kormány nem működőképes, ezért a lap arra hivatkozik, hogy Modrow komrányfő éppen most tlaálkozott az amerikai külügyminiszterrel és jövő héten tárgyal a nyuagtnémet kancellárral. A Neues Deutschland pedig azzal érvel, hogy a mostani komrány sorra végrehajtja azt, amit maga a Demorkatik Ébredés és más alternatív szervezetek követeltek, ezért az ellenzék attól tart, hogy neki már nem marad semmi, amivel népszerű lehet. A vitában álló két párt egyaránt ezen a héten tartja kongresszusát. A Demokratikus Ébredés az alakulót, a másik a rendkívülit. Ebből az alkalomból névváltoztatás esedékes. A mai Neues Deutschland alapján úgy tűnik, hogy az NSZEP követi az MSZMP példáját és "Szocialista Párt"-ra kereszteli át magát.

Megfosztották "berlin Díszpolgára" címtől E.Honecker, egykori pártfőtitkárt. Indoklás szerint az idős politikus visszaélt hivatlaával. TEgnap egy berlini tüntetésen több ezer gyerek és diák azt követelte, hogy vonják felelősségre Margot Honecker volt kultúrális minisztert az évtizedeken át folytatott, elhobázott oktatáspolitikáért. A tüntetők sürgették az ideológiamentes tanítást, az orosz nyelv tanításának fakultatívvá tételét és a pályaválasztási rendszer demokratizálását. Eközben megalakult a Liberálszocialista Párt alakító bizottsága. Berlini hír az is, hogy még az idén megjelenik az NDK-ban Szolzsenyicin "Rákkórház" című könyve.

(DK)

Lengyelországban titlakozott az NDK-nál amiért november végén megszigorították a lengyel túsiták beutazását. A berlini hatóságok ugyanis előírták, hogy a lengyelek csak megadott útvonalon mehetnek Berlinbe és megtiltották, hogy államilag támogatott NDK árukból vásároljanak. Lengyelország berlini ügyvivője az NDK televíziójának nyilatkozott és azt mondta, hogy az intézkedések végrehajtását lengyelelles hangulat kísérte.

A katonaitól a politikai felé tolódik a NATO arculata. A külügyminiszterek ma kezdődő tanácskozásán a fő téma a német kérdés. Baracs Dénes jelenti Brüsszelből:

- A kelet-európai változásoknak a NATO jövőjére gyakorolt hatását vizsgálják a nyugati szövetség külügyminiszterei ma kezdődött, két-napos tanácskozásukon, az Észak-atlanti Tanács hagyományos évzáró brüsszeli ülésén. A NATO laktanyaszerűen sivár brüsszeli székhelyén ezúttal tehát arról van szó, miképp lehet átalakítani a Tizenhatok szerepét a katonairól a politikaira helyezve a hangsúlyt? Katonailag is új, hogy most a leszerelés előkészítése áll a középpontban, politikailag pedig a kelet-nyugati viszony új tartalmának létrehozása kerül előtérbe. A most divatba jött szóval, - helyet tegnapi bevezető sajtóértekezten Wörner NATO-főtitkár is használt - az "új európai architektúrát", azon belül a német kérdést vitatják meg a külügyminiszterek. Ami a német egység perspektíváját illeti, most Nyugaton mindenki a fékre lép, óvatosságra és mérsékletességre int, - elég gyorsan változnak Keleten a dolgok enélkül is. A leszerelés témájában ma és holnap a szövetség két tagállama; a Törökország és Görögország közötti perlekedést is el kell simítaniuk a külügyminisztereknek ahhoz, hogy a hagyományos fegyverzet csökkentéséről folyó bécsi tárgyalásokon a bizottság már a karácsonyi szünet előtt előterjeszthesse saját szerződéstervezetét. A vita egy hónapja késlelteti a NATO-tervet, noha ugyanakkor a szövetség a tárgyalások gyors befejezését sürgeti.

-

A szovjet kormányfő szerint nem az a baj, hogy a Népi Küldöttek Kongresszusa bírálja a Minisztertanács programját, hanem az, hogy a ki-

(DK)

fogásolt pontok helyett nem kifogásolnak semmit. Nyikolaj Rizs-kov erről is beszélt abban az interjúban, amelyet a Pravdának adott, ugyanakkor elismerte, a költségvetés takarékosági törekvé-sei meglehetősen szigorúak, de véleménye szerint úgy kell rendezni az árakat, hogy holnap ne kelljen ismét napirendre tűzni ezt a témát.

E hírhez kapcsolódik Barát József moszkvai lapszemléje:

- Ha a római pápa és a kapitalisták dícsérnek minket.....

(Folytatás a következő oldalon...)

- Ha a római pápa és a kapitalisták dícsérnek minket, akkor ez azt jelenti, hogy letértünk a helyes útról, ideje módosítanunk a politikánkat. Se szeri, se száma nem volt az ilyen kirohanásoknak a múlt hétvégi pártplénumon és nyilvánvaló volt, hogy az apparátusi támadások első számú célpontja Mihail Gorbacsov volt. Így ír a MOSZKOVSZKIJE NOVOSZTYI mai számában Daniel Granyin pártonkívüli író, aki meghívottként vett részt a KB-i ülésen. Granyin cikke a cáfolatok cáfolata, hiszen a magas pártméltóságok viselői a hét elején nem győzték tagadni, hogy bárki is megtámadta volna az elnök-főtitkárt. Granyin viszont teljesen indokoltnak minősítette, hogy Gorbacsov a konzervatív kritika keresztútjában felajánlotta lemondását. Eljött a választás ideje, keresztúthoz jutott a szovjet közélet, vallja a cikkíró. Azoknak, akik szintén nap mint nap bírálják Gorbacsovot, csak éppen a másik oldalról, a reformok gyorsítását kérve tőle számon, meg kell érteniök, hogy micsoda elviselhetetlen nyomás nehezedik rá. Csakhogy útkereszteződésen áll maga a változások kezdeményezője is, akit manapság kétfelől ütnek. Az álláspontok polarizálódtak, egyszerre minden elvárásnak nem lehet megfelelni. Igaz, nem könnyű az állásfoglalás akkor, amikor nemcsak a támogatás, de manapság még az egyszerű együttérzés is hiányzik Gorbacsov politikája iránt a SzU-ban. Granyin cikke nemcsak azért nagy jelentőségű, mert gyakorlatilag az ellenkezőjét állítja a pártplénumról, mint a napokban megnyilatkoztatót tisztségviselők, hanem azért is, mert a pártonkívüli kéri a pártvezető védelmét a pártapparátussal szemben.

- Szófia-i helyzetjelentés kiküldött munkatársunktól, Tamássy Zoltántól. A telefonvonal minőségéért előre is elnézésüket kérjük:

- Nagyon sok, a demokratizálás szempontjából alapvető dologról kell döntenie a bolgár parlamentnek, így lehetetlen megjósolni, hány napig tart majd a ma délután kezdődő ülés. Napirendre kerül rendkívüli pontként a párt vezető szerepének töltése az alkotmányból. Módosítani fogják a büntető törvénykönyvet is, ami várhatóan közelebb hozza minden politikai fogoly szabadon engedését. Jelenleg mintegy kétszázan vannak, 160-an közülük török származásúak. Új gyülekezési és egyesülési törvény biztosít majd nagyobb szabadságot az alternatív szervezeteknek, kérdés, olyan mértékben-e, ahogy az utóbbiak szeretnék. Megjósolni igazából csak egyet lehet, biztos, hogy lesznek előre nem látható események, politikai szenzációk, hiszen Bulgáriában ma minden

menetközben alakul, egyetlen példa: a párt KB-ának ülése az első napon nem ígérte olyan határozatok megszületését, mint Z sívkovék kizárása a pártból vagy hogy maguk a kommunisták már a mostani parlamenti ülés-
szakon javasolni fogják a párt vezető szerepét biztosító törvény el-
törlését.

- Megkezdtek a chilei elnökválasztás küzdelmei. Kiküldött tudósítónk, Nika György jelenti:

- Chilében néhány perccel ezelőtt, magyar idő szerint déli 12 órakor nyitották meg a szavazóhelységeket. Abban persze, hogy mindenki minél előbb túl akar lenni a szavazáson, szerepet játszhat, hogy az elnök-
és parlamenti képviselőjelöltek felkérték híveiket, kora délutánig men-
jenek el választóközrületükbe. Így ugyanis lehetővé válna, hogy mihamarabb kihirdessék a végeredményt. A 19 év óta első chilei elnök-
választáson a három jelölt közül a legesélyesebb az ellenzéki, 17-párti középbal koalíció vezetője, a 71 éves Patrizio Aylwin. Ha mégsem kapja meg a szavazatok több, mint 50 %-át, akkor február első hetében tartják a chilei választások 2. fordulóját. A 7,5 mio szavazónak egyébként most kell döntenie a 38 szenátori és a 120 képviselői hely sorsáról is.

A jugoszláviai CrnaGorában Demokratikus Alternatíva néven mozgalmat alakított 34 titográdi egyetemi tanár. Programjukban állást foglaltak a föderatív Jugoszlávia fenntartása és a parlamenti demokrácia be-
vezetése mellett. Ugyanakkor nem tartják megvalósíthatónak azt a fajta politikai pluralizmust, amelyet a helyi Kommunista Szövetség hirdetett meg. Crna Gora a negyedik jugoszláv tagköztársaság, amely elindult a többpárt-rendszer bevezetése felé, miután megalakult öt szlovén és horvát ellenzéki párt és megkezdődött a Szerb Demokrata Párt újja-
szervezése is.

A francia kommunisták nem változtatnak politikai irányvonalukon és nem hozzák előre a jövő év végére tervezett pártkongresszust sem. Így döntöttek a KB tegnap kezdődött ülésén, amelynek egyik központi té-
mája a kelet-európai változások elemzése. Az ülésen, a melyen betegség miatt nem vett részt Georges Marchais főtitkár, folytatódott a vita a politikai irányvonal módosításának szükségességéről, de a többség úgy foglalt állást, hogy ez nem időszerű.

Egy olasz ortodox kommunista megvenné azt a Lenin-szobrot, amelyet Nova Hutában távolítottak el a főtérről a lakosság tiltakozása miatt.

Roberto Napoleone gúnys levelet írt a krakkói városrész vezetőinek és Jaruzelski államfőnek. Azt ajánlja, hogy a Lenin-szobor eladásából befolyt pénzen a krakkóiak állítsanak bronzszobrot a pápának.

Budapesten a jövő év februárjában megnyílik az Europa-Ház, amely tájékoztató központként működik majd. Vitaforumokat rendez és kulturális feladatokat lát el. Az Europa-Ház jövőre előadókörutakat szervez az országban, Pécsen pedig nyári egyetemet szeretne indítani Kelet-Europáról és a Budapest-Bécs világkiállításhoz is segítséget nyújt majd. Az Europa-Ház egyelőre a volt munkásőrség I. kerületi épületében talál otthonot, de később konferencia-központtal és szálláslehetőséggel rendelkező helyre szeretne költözni.

- Ismét itthonról:

Budapesten a legfelsőbb bíróság elnökségi tanácsa bűncselekmény hiányában felmentette Peyer Károly egykori ismert szociáldemokrata politikust. A legfőbb bírói fórum megállapította, hogy törvénytörés volt 1948-ban a budapesti népbíróság, valamint a népbíróságok országos tanácsának ítélete, amely Peyer Károlyra 8 évi fegyházbüntetést szabott ki. A vád az volt ellene, hogy a demokratikus államrend megdöntésére szervezkedik. Peyer Károly egyébként akkor már külföldön élt és 1956-ban húnymot el, New Yorkban.

- A MTI arról tájékoztatta a közvéleményt, hogy a Borsod megyei környezetvédelmi bizottság tegnapi ülésén fölmerült, a Miskolc határában található Borsodi Ércelőkészítő Műben hónapok óta galvániszapot kevernek a vasérchez, hogy visszanyerjék az értékes ólmot. A miskolciak véleménye szerint ennek a kísérletnek az eredménye, hogy a környéken dúplájára emelkedett az ólomszennyeződés. Juhász Péter az Ércelőkészítő vezetőjét kérte mikrofonhoz:

- Lippai István, a Borsodi Ércelőkészítő igazgatója, azonnal bejelentette tiltakozását.

- Természetesen tiltakozunk, hiszen ez a hír teljes mértékben nélkülözni a valóságot. Pontosan egy évvel ezelőtt, 88. dec. 14-én és 15-én valóban végeztünk kísérleteket a Mú területén galvániszap ártalmatlanítására, de ez a kísérlet a környezetvédelmi minisztérium és a helyi ÉKÖVIZIG ? engedélyével történt.

- Akkor az a hír nem igaz, hogy hónapok óta folynak ezek a kísérletek. Egyszeri kísérletről volt szó, amelyet egy évvel ezelőtt tartottak.

- Pontosan így van, ma a Mű területén galvániszap nem található, az egész kísérlet a porleválasztási rendszer kiépítésének kísérletét célozta, erre kedvező ajánlataink vannak nyugati cégek részéről, akik hajlandóak közreműködni ebben a programban.

- A hírhez az is hozzátartozik, hogy a Borsod megyei KÖJÁL főigazgatója azt igazolta, hogy valóban nőtt az Érdelőkészítőmű ólomkibocsátása, sőt más káros anyagok is a város levegőjébe kerültek a kísérletek során, tehát az ügyben mindenképpen folytatás várható.

- Lengyel Anna beszélgetett Csák József operaénekeskel. A második világháború után az Áll. Operaház újjászervezése főként a székely származású Oláh Gusztávnak köszönhető. A kiváló főrendezőre emlékezve adták át ma délelőtt a róla elnevezett emléklakettet:

- Studiónk vendége Csák József operaénekes. Mondhattam volna azt is, hogy adjunktus úr, hiszen a műszaki egyetemen tanít.

CSÁK: - Én úgy éreztem akkor, amikor elkezdtem a zenei pályát profi módon csinálni, hogy meg kell hagynom hátországnak a műegyetemet, mert ha nem sikerül ez a pálya, akkor kirántottam magam alól mindent.

- Mit tanít a műegyetemen?

- Tkp. az építészmérnöki karon dolgozom, építészeti tervezést, kompozíciót tanítok, tehát egy elég komplex területen mozgunk, a mi tanszékünk. Neményi Lilinek köszönhetem, hogy bemutatott az Operaház akkor igazgatójának, Mihály András professzornak, aki meghallgatott és szerződést ajánlott föl. Nagyon nehéz bekerülni egy olyan közösségbe, ahol a legtöbben zeneakadémiát végeztek. Szerencsére elég kitartó vagyok, de a nagyobb szerencse az, hogy rendkívül jó korrepetitorokat kaptam az Operaházban.

Sporthírek.--

Időjárásjelentés.--

REKLÁM.---

A szerkesztő, Kardos Ernő volt, a műsorvezető Gulyás Erika.

KOSSUTH-adó

14 h

HÍREK

A kormány elkészítette azokat a törvénytervezeteket is, amelyekre abban az esetben lesz szükség, ha a parlament nem fogadja el a jövő évi költségvetés tervezetét. Ezt BÉKESI László pénzügyminiszter közölte az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának ülésén. A tervezet elutasítása esetén az egyik megoldás, hogy a gazdálkodás a jelenlegi költségvetési szabályozás alapján folya, de hozzátartozna pl., hogy teljes ár- és bérstopot rendelnének el. A másik változat a kiadásokat az 1990-re jóváhagyott bevételekhez igazítja mindaddig, amíg legkésőbb márc. 31-ig elkészül az új költségvetés.-A pénzügyminisztérium államtitkára a parlament jogi bizottságának ülésén elmondta, hogy sem a kormány, sem a parlament nem dönthet önállóan a költségvetésről KUNOS Péter közölte, hogy a Nemzetközi Valutaalappal kötendő megállapodáshoz akormánynak és az országgyűlésnek el kell fogadnia a szervezet feltételeit, amelyek nemcsak a költségvetés deficitjét határozzák meg, hanem annak egyes keretszámait is. A képviselők erre azt válaszolták, hogy a költségvetési tervezetet általánosságban el tudják fogadni, de a lakáskon koncepcióval semmiképpen nem értenek egyet.

A Hazafias Népfront minden körzetben jelölteket állít a választásokon, miután szövetségeseivel választási pértként bejegyezteti magát. Erről a szervezet országos tanácsának ülésén döntöttek. A különleges jogi eljárásra azért van szükség, mert a társadalmi mozgalomként működő HNF enélkül nem indulhatna a választásokon.

Bécs és Budapest megkapta az 1995-ös világkiállítás rendezésének jogát. Erről a Nemzetközi Kiállítások Irodája döntött Párizsban. Ismeretes, hogy a budapesti kiállítás helyszínéül Dél-Budapestet javasolta a szakmai zsűri., Az ajánlásról a végső szót a fővárosi tanács és a kormány mondja ki.

Nem érzi magát felelősnek az 1968-as prágai bevonulásért Vasil Bilak, a KB tagja. Bilak megerősítette, hogy a döntést a szövetségesek hozták meg és nem a csehszlovák kommunisták reformellenes szárnya hívta be őket az országba. Bilak közölte azt is, hogy nem hajlandó lemondani a párt rendkívüli kongresszusa előtt KB-i tagságáról. Közben

a pozsonyi PRAVDA megírta, hogy Szlovákia főügyésze vizsgálatot indított Bilak lakáspanamája miatt. A cikk szerint a politikus első titkári pozícióját arra használta, hogy megvegyen egy villát és több lakást Pozsonyban.

Egon Krenz személyesen tájékoztatja Erich Honeckert arról, hogy kizárták a pártból. A STERN nyugatnémet magazínban adott interjúban Krenz elmondja, hogy Honecker valószínűleg fel sem fogta a dolgot, hiszen súlyosan beteg. Mai hír, hogy a volt pártfőtitkárt megfosztották a Berlin díszpolgára címtől is.

Az NDK-beli Keresztény Demokrata Párt lapja szerint a német nemzetnek ragaszkodnia kell ahhoz a jogához, hogy maga döntsön az együttélés formájáról. A NEUE ZEIT rámutat, ennek elsődleges feltétele a szabad választások megrendezése. Az új kormány a lakosság bizalmát élvezve dönthet majd az újraegyesítés kérdéséről.

Hamarosan szíriai-egyiptomi csúcstalálkozó lesz a diplomáciai kapcsolatok rendezéséről. Ezt a szíriai szállítási miniszter közölte egy szaudi lapnak adott interjúban. A két ország között 12 éve szűnt meg a diplomáciai viszony. Annakidején az egyiptomi-izraeli közeledés és a camp david-i különalkú miatt szakította meg Damaszkusz Kairóval a kapcsolatokat.

Lettországban az elmúlt napokban kétszer is katonákat támadtak meg fiatalok. Rigában házi készítésű pokolgépet dobtak egy katonai kocsira és a robbanásban egy katona megsebesült. Egy másik városban egy őrszemet támadtak meg fejszével. Elvették a fegyverét és 60 db lőszerét. A szovjet katonát kórházba kellett vinni.

PETŐFI-rádió

HÍREK

15 h

(Ismétlések)

Tuniszban négy nap alatt másodszor találkozott a PFSZ képviselője és az Egy.Államok nagykövete. A tárgyalásokon a közel-keleti békés rendezésről volt szó.

Az olasz külkereskedelmi miniszter sze rint belátható időn belül nem lehetséges Magyarország csatlakozása a Közös Piachoz. Renato Ruggero közölte, hogy a Szabad Kereskedelmi Társulás sem mutat túl nagy lelkesedést az esetleges magyar tagság ügyében. A római kormány ennek ellenére támogatja, hogy vállalati kapcsolatok jöjjenek létre Olaszország és Magyarország között.

Szöulban magyar-délkoreai tudományos együttműködési megállapodást írtak alá. A dokumentumot BEREND T. Iván és Kur Mo Csung látta el kézjeggyével. Egyúttal 12-tagú koreai-magyar bizottságot hoztak létre az alaptudományok fejlesztésére és közös kutató csoportok felállítására.

Olaszországban két napja teljes káosz van a római repülőtéren a légi irányítók sztrájkja miatt. ---

KOSSUTH-adó

16 h

TIZENHAT ÓRA. HÍRMAGAZÍN

- A szerkesztő Felkai György

A tartalomból.---

- Most érkezett a hír, hogy a szovjet külügyminiszter a jövő hét elején Brüsszelben a NATO főtitkárával tárgyal.

Részletes jelentéseinket parlamenti tudósítással kezdjük, ahol a bizottsági üléseken továbbra is a jövő évi költségvetés a téma. Orosz József jelentkezik a helyszínről:

- A parlament terv- és költségvetési bizottsága még nem határozott, azonban egy rövid összesítés szerint az országgyűlés eddigi bizottsági ülései a jövő évi költségvetést általában támogatják, azonban ennek egyik meghatározó sarkkövét, a lakbér- és lakáshitelkamatok emelését a képviselők egyértelműen elutasítják, noha a kormány illetékesei váltig hangsúlyozzák, a lakáskonceptió nem szakítható ki a költségvetés egészéből. Ilyen előjelek után a parlamenti ülésszak előtt négy nappal a kormányfő nem véletlenül mondta, ha a parlament végülis nemmel szavazna, neki már sem szakmai, sem lelki ereje nincs új költségvetést összeállítani. Ez nemcsak kormányzati válságot jelent, hanem azt is, hogy az óriási társadalmi elégedetlenség akár már januárban-februárban az utcán törhet ki, kérdésessé válik, békés lesz-e az átmenet, nem is beszélve a gazdaság összeomlásáról. Ha a parlament nem vállalja a krízis-költségvetést, nem kétséges, mi vár Magyarországra: a lengyel és a jugoszláv válság legrosszabb magyar variációja. Stúdió.

- Ugyancsak a gazdasággal kapcsolatos az a mai tanácskozás, amelyen a munkaerőről volt szó és az a borulató kijelentés hangzott el, hogy esetleg éveken belül félmillióan kerülhetnek az utcára. Németh Miklós Attilát hallják:

- A munkanélküliek száma jövőre akár százezer is lehet. A felszámolásra ítélt vállalatok dolgozói és azon cégek munkásai veszíthetik el állásukat elsősorban, amelyek rubel-elszámolású piacra termeltek. Ezek az exportlehetőségek ui. a minimálisra csökkennek és az eddig

támogatottan ide termelő gép-, könnyű- és élelmiszeripari üzemek termékeinek nem találhatnak nyugati piacot avagy nem tudják azokat a kereslet igényei szerint itthon kínálni, le kell állniuk a termelés-sel. A foglalkoztatáspolitikai főpróbája lesz az 1990-es esztendő, mondta az ÁBMH elnökhelyettese. JENDROLOVICS Pál szerint meg kell emelni az aktív életkor határát, ám ha ezzel együtt sem sikerül a magyar gazdaság szerkezetének átalakítása, a munkanélküli-segélyből élők száma egy-két éven belül elérheti a fél milliót.

- A Hazafias Népfront saját jelölteket indít az országos választásokon. A részleteket Hollós János mondja el:

- Választási szövetséget fog létrehozni a HNF a választásokig, ill. a választások idejére. A szövetségbe tömörülők un. választási pártot fognak életre hívni, amit hivatalosan bejegyeztetnek. Ez a pártként bejegyzett szervezet később választási szövetségre lép azokkal, akik amúgyis létrehozták. Ez a kissé tekervényes jogi konstrukció azt teszi lehetővé, hogy a HNF, amely egyébként társadalmi szervezet és így a hatályos választójog szerint nem jelölhetne képviselőt, ilyen módon mégis indíthatja jelöltjeit az országos választásokon. A HNF országos tanácsa elfogadta a leendő szövetség nevét is és egyben felhatalmazta az elnökséget, hogy kezdjen tárgyalásokat a szóba jöhető olyan társadalmi, szakmai szervezetekkel, mint pl. a METESz, azaz a Műszaki Tudományos Egyesületek Szövetsége, azonkívül öntevékeny csoportokkal, egyesületekkel és a nemzetiségi szövetségekkel. A leendő tömörülés neve Hazafias Választási Koalíció lesz.

- Világkiállítás. Ma jött el a végső ítélethirdetés napja. Párizsban úgy döntöttek, hogy Budapest és Bécs rendezheti meg az 1995-ös világkiállítást. Keleti Miklóst hallják a francia fővárosból:

- A döntés hivatalos és végleges. A Kiállítások Nemzetközi Irodája mai párizsi közgyűlésén egyhangúlag, ellenszavazat nélkül Budapestnek és Bécsnek ítélte oda az 1995-ös világkiállítás rendezési jogát. Megjegyzendő, hogy a nemzetközi iroda kizárólag a kormányok kötelezettségvállalását veszi figyelembe és elvből nem foglalkozik azzal, milyen viták vannak a kiállításról a megrendezésre jelentkező országokban. A délelőtti ülésen a két főváros képviselői még egyszer röviden ismertették és filmen is illusztrálták Bécs és Budapest vonzó adottságait, majd következett a szavazás, amely formalitás volt, hiszen már a legutóbbi közgyűlésen kiderült, hogy nincs más jelölt 1995-re.

Ezután közös osztrák-magyar sajtótájékoztatót tartottak. SOMOGYI László kormánybiztos azt hangsúlyozta, hogy minél előbb létre kell hozni a budapesti világkiállítási részvénytársaságot. Ezen keresztül lehet elérni, hogy a világkiállítást elsősorban hazai és külföldi vállalatok, beruházók finanszírozzák, üzleti alapon, hogy a rendezvény minél kisebb mértékben terhelje az állami költségvetést, mondta párizsi sajtóértekezletén a kormánybiztos.

- A SzU-ban Rizskov miniszterelnök támadta a parlamenti képviselőket. A szovjet kormányfő azért bírálta a népi küldötteket, mert módszeresen tiltakoznak a kormány gazdasági programja ellen, ugyanakkor nincs építő javaslatuk. Nyikoláj Rizskov a PRAVDÁnak nyilatkozva kijelentette, hogy a szigorú költségvetésről helye van az értelmes vitának, de az állandó tagadás és az ellentétek fokozása csak kárt okozhat. Rizskov elismerte, hogy a költségvetés tételei nagyon szigorúak, azonban hangsúlyozta, hogy nem szabad csak részleges árreformot bevezetni. Mint mondtotta, úgy kell rendezni az árakat, hogy holnap ne kelljen ismét napirendre tűzni a kérdést.

- Egyre feszültebb a helyzet Lettországbán.

Szovjet-Lettországban az elmúlt napokban kétszer is megtámadták a hadsereg katonáit. Rigában házi készítésű robbanó szerkezetet dobtak egy hadi járműre, ennek következtében egy katona megsebesült. Egy kisebb városban kórházba kellett vinni egy őrszemet, akit fejszével támadtak meg és elvették a fegyverét.

- Politikailag is nagy jelentőségű per kezdődött Moszkvában. A szovjet fővárosból Barát József jelentkezik:

- A SzU legfelsőbb bírósága ma kezdte meg Inamzson Uszmanhodzsájev volt üzbegisztáni legfelsőbb tanácsi elnök, majd párt-KB-i első titkár megvesztegetési perét. Az Üzbegisztánban elsikkasztott milliárdos összegekhez képest nem nagy pénzről, alig több, mint egy millió forintnak megfelelő 55.300 rubelről van szó, ám a pernek mégis nagy a tétje. Üzbegisztán volt első embere ui.eleinte mindent bevallott, most pedig mindent tagad arra hivatkozva, hogy a nyomozók testi kényszerrel alkalmaztak ellene, ezért adott hamis vallomásokat. Ha a perben felmentő ítéletet hoznak, ez egyben terhelő döntés lesz Telman Gdljan nyomozó ellen, aki később Jegor Ligacsov és ahogyan ő fogalmaz, a Kreml-maffia ellen fordult. Gdljan népképviselő és mióta beosztása

alól felmentették, az utóbbi hónapok során az egyik legnépszerűbb szovjet ellenzéki politikussá vált.

- Csehszlovákiában véglegesen eldőlt, hogy a parlament választ elnököt. A részleteket Forró Evelyntől halljuk:

- A nemzeti kerekasztal-tárgyaláson megegyeztek abban, hogy nem lesz népszavazás. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a KP újabb hatalomátmentési kísérlete fulladt kudarcba. Egy népszavazás előkészítése néhány hónapig is eltartana és talán addig jobban megoszlanak a vélemények, ellentétek alakulnak ki és nem lesz olyan egyértelmű, hogy Havelt akarja a nép elnöknek. Ez az időhúzási taktika nem vált be. A Polgári Fórum azonnal jelezte, hogy a népszavazás csak nyugtalan-ságot keltene, válasszon a parlament. A megkötés annyi, hogy az államfő pártunkívüli legyen. Ezzel viszont Ladislav Adamec volt miniszterelnök kiesett a jelöltek közül, mert ő a KP tagja. Hírek szerint azt is kikötötték, hogy cseh nemzetiségű legyen az új elnök, akkor viszont Dubcek sem indulhat.

- Nem érzi magát felelősnek az 1968-as prágai bevonulásért Vasil Bilak, a KB tagja. Bilak megerősítette, hogy a döntést a szövetségesek hozták meg és nem a CS kommunisták reformellenes szárnya hívta be őket az országba. Bilak közölte azt is, hogy nem hajlandó lemondani a párt rendkívüli kongresszusa előtt KB-tagságáról.

- Berlin: két bukott pártvezető találkozásáról kaptunk hírt az NDK-ból. Egon Krenz személyesen tájékoztatta Erich Honeckert arról, hogy ki-zárták a pártból. A STERN ny.német magazínak adott interjúbán Krenz elmondta, hogy Honecker valószínűleg fel sem fogta a dolgot, hiszen súlyosan beteg. - Mai hír, hogy a volt pártfőtitkárt megfosztották a Berlin díszpolgára címtől is.

- Végül pedig egy friss környezetszennyezési hír Horváth Gyulától:

- Halpusztulást okozott a Marcalon az a tíz köbméter lúg, amely az Ajkai Timföldgyár és Alumíniumkohó tartályaiból került a felső-dunántúli vízfolyásokba, vagyis a Csinger patak útján a Tarnába és a Marcalba. Az történt ui., hogy az ajkai gyárban a lúgtartályok időszakonkénti kiürítésekör egy záró szerelvény meghibásodott és emiatt 40 m3 lúg került a földbe süllyesztett medencébe. Innen ennek a mennyiségnek nagy részét azonnali beavatkozással visszaemelték zárt

helyre, de így is legalább 10 m³ lúg megszökött a csatornarendszerbe, onnan pedig a Csinger patakba került. A Csinger kifolyójánál lévő műszerek szerint 40 percig tartott a lúgos víz távozása, amely elsősorban a Marcal folyón okozott tömeges halpusztulást. A vízügyi hatóság megkezdte a környezetszennyezés okozta károsodás méreteinek felderítését.

- o -

PETŐFI-rádió

HÍREK

17 h

A pénzügyminisztérium államtitkára szerint sem a kormány, sem a parlament nem dönthet önállóan a költségvetésről.

A jövő hét elején Brüsszelbe várják a szovjet külügyminisztert. Eduard Sevardenadze Manfred Wörner NATO-főtitkárral folytat majd tárgyalásokat.

A CS köztársasági elnököt a parlament fogja megválasztani. Erről a CS politikai kerekasztal-értekezleten állapodtak meg a résztvevők. Egyetértettek abban is, hogy a köztársasági elnöknek csehnek és pártonkívülinek kell lennie. A kerekasztal-megbeszélésen felhívták a figyelmet arra, hogy az alkotmánynak a föderációról szóló része kizárja, hogy az egyik nemzet a másikkal rákényszerítse az akaratát.

A szovjet fővárosban tartózkodik Zdenek Mlynar. A CSKP KB-ának egykori titkárát a moszkvai állami egyetem hívta meg. - Elképzelhető, hogy a szovjet fővárosba utazik Alexander Dubcek is, akit a szovjet filmművészek szövetsége hívott meg.

A bolgár alkotmányból egyelőre nem törlik a KP vezető szerepét rögzítő két cikkelyt. A nemzetgyűlés úgy döntött, hogy csak a jövő év januárjában foglalkoznak a kérdéssel. Szófiában közben több ezer diák tüntetett a parlament épületénél. A Reuter brit hírügynökség értesülései szerint a tiltakozók a KP vezető szerepének megszüntetését követelték. Todor Zsivkovot nem tartóztatták le és nem tartják háziőrizetben, közölte a bolgár KP politikai bizottságának két

tagja. Todor Zsivkovot, akit néhány héttel ezelőtt váltottak le főtitkári posztjáról, tegnap zárták ki a KP-ból.

- o -

KOSSUTH-adó

18 h 30

ESTI MAGAZÍN

A szerkesztő Kardos Ernő, a műsorvezető Gulyás Erika.
A tartalomból.--

- A hazai beszámolók előtt egy párizsi hír:

Most már csak vállalkozókra vár a Bécs-Budapest-i világkiállítás szervező bizottsága, miután délelőtt ellenszavazat nélkül elfogadták a két főváros jelentkezését. Keleti Miklós a szavazás eredményének kihirdetése után rögzítette beszámolóját:

- A Kiállítások Nemzetközi Irodájának mai közgyűlésén Budapest és Bécs képviselői még egyszer röviden ismertették és filmmel is illusztrálták a két főváros vonzó adottságait, majd következett a szavazás.---(Ism. l. 1043.o.)

Rögtön a közgyűlés befejezése után kértem a mikrofonhoz SOMOGYI László kormánybiztost:

Somogyi: - Kezdetől fogva tudjuk, hogy a világkiállítás megrendezéséhez nekünk vállalati pénzekre és külföldi pénzeszközökre, külföldi vállalkozókra van szükség, tehát ez a mai döntés, ez azt jelenti, hogy nyitva áll a kapu azok előtt a magyar és külföldi vállalkozók előtt, akik pénzeszközökkel, befektetésekkel a világkiállításban részt akarnak venni. Ezt célozza az az elhatározás, hogy még az idén, de legkésőbb jövő év elején ezt a budapesti világkiállítási részvénytársaságot meg kell alakítanunk. A másik nagyon fontos dolog, hogy el kell indítani a kijelölt helyszínen, tehát a déldunai térségben, a Lágymányos, Csepel sziget északi részén a pontos mérnöki felméréseket és a kisajátításokat, hiszen ott ma működő üzemek, intézmények vannak, tehát azoknak a tudtára kell adni, hogy nagyon hamar, egy éven belül onnan hogy mondjam, ki kell költözni. Ez egy nagyon-nagyon komoly munka. És meg kell indítani magát az építészeti tervezést,

az osztrákokkal párhuzamosan, lehetőleg 1990 első negyedév végén.
Hát ezek a legfontosabb teendők.

- A világkiállítás építkezésének beindítása pusztán részletkérdésnek
tetszik amellet a feladvány mellett, amelyet a kormány jövő évi
költségvetési elképzelései jelentenek a parlamenti képviselőknek.
Nemcsak az országgyűlés, de a kormány is végső választás előtt áll,
ezt igazolja a miniszterelnök bejelentése a terv- és költségvetési
bizottság ülésén. NÉMETH Miklós kijelentette, hogy amennyiben a költségvetési koncepciót nem fogadják el, lemond tisztségéről. További
részletek Orosz József és Gárdai László tudósításából:

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

- Az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága mintegy hétórás vita után elfogadta a kormány jövő évi költségvetési tervezetét, ezzel tehát eggyel több parlamenti bizottság van, amely általában támogatja a tervezeteket, azonban a másfél hete tartó bizottsági üléseken a képviselők a lakáskonceptiót egyértelműen elutasítják.

- A terv és költségvetési bizottság ülésén egy másik bizottság, az építési- és közlekedési javaslatával értettek egyet, vagyis azzal, hogy a kormány ne emelje a lakbéreket 100 %-1, hanem átlagosan 50 %-1 fizessenek több lakbért a tnaácsi lakásokban élők. A két említett bizottság javasolta szerint a lakásbérlők a lakbéren kívül víz- és csatorna díjat fizessenek, ennek mértéke átlagosan 150-250 ft. lenne havonta.

- A vita során úgy tűnt akormány hajlik akompromisszumra, abban mindenképpen, hogy egységes lakbértámogatási rendszer kell bevezetni. Ez azt jelenti, hogy a 70 éven felüli nyugdíjasok a három és több gyermekesek, valamint azok, akik havonta 4.200 Ftnál kevesebből kénytelenek megélni, továbbá azok, akik komfort nélküli lakásban élnek, az öt erheik egyáltalán nem nőnének. A többiek kiadásai pedig a családok teherbíróképességével és jövedelmeivel arányos mértékben emelkednek.

- Az persze, hogy a kormány hajlandó-e a kompromisszumot elfogadni, egyáltalán nem jelenti azt, hogy a többi parlamenti képviselő négy nam mulva az országgyűlésben megelégszik ennyivel. A kormányszakértői váltig hangsúlyozták, hogy a lakáskonceptió nem szakítható ki aköltségvetési tervezet

- A terv- és költségvetési bizottság ülésén az egyik képviselő megjegyezte, hogy a honatyák természetesen nem vállalják annak következményét, azzal, hogyha elutasítják a költségvetést, akkor az ország összeomlik, azonban ha a lakáskonceptióról van szó, azonnal úgy gondolkoznak a honatyák: "az én házam, az én váram"

- NÉMETH M. kormányfő ilyen előjelek után nyomatékkal hangsúlyozta, neki már sem szakmai, sem lelki ereje nincs egy új költségvetést kidolgoznia. A Rádió kérdéseire azt mondta, ha a parlament Nem-el szavazna, ez azt jelenti, hogy lemond a kormány.

- Ez nemcsak kormányzati válságot jelentene, hanem megvan

(EM)

a veszélye annak is, hogy az órási társadalmi elégedetlenség, az utcán törne ki. Kérdéssé válik, hogy békés lesz az átmenet, és nem is beszélve a gazdaság teljes összeomlásáról.

- Egy szóval ha a parlament nem vállalja a kormány krízisköltségvetését, NÉMETH M. szerint nem kétséges mi vár M.országra, a lengyel és a jugoszláv típusú válság legrosszabb variációja.

- Éppen ezért a magyar miniszterelnök bizalmi kérdésnek tekinti az országgyűlés döntését a kormány és a békés átmenet iránt.

-

- Még három parlamenti bizottság ülésezett. Közülük a mezőgazdasági lényegében elfogadta a költségvetési koncepciót, a jogi bizottság ülésén az hangzott el, hogy a nemzetközi Valutaalap feltételeinek még a terv elfogadása esetén is nehéz lesz megfelelni. A jogi bizottság több tagja ennek ellenére változatlanul elveti a koncepciót, az ő véleményüké s a kormány álláspontja is helyet kap Nej György folyósói beszélgetésében, amelyet a tanácskozás egyik szünetében rögzített.

.- A jogi bizottság mai ülésén gyakorlatilag ugyanaz folytatódott, mint a héten a parlament egyéb bizottságainak ülésén, tehát a tárcát képviselők megpróbálták rávenni a képviselőket arra, hogy fogadják el a költségvetést, hiszen az ország rendkívül nehéz helyzetbe kerülhet ellenkező esetben, a képviselők egy része pedig hevesen tiltakozott ez ellen. Tilló(?) Pál képviselte azt az álláspontot, hogy semmiképpen nem hajlandó elfogadni ezt a költségvetést, milyen indokai vannak?

- Tilló: Megegyőződésem, egy országot nem lehet úgy vezetni, hogy a népnek valamelyes támogatását a vezetés bírja a háta mögött. Ha mi ezt most megszavazzuk és elfogadjuk,

- TEhet a kamatadóra gondol,

- Kamatadóra és a lakbéremelésre, és az ezzel kapcsolatos intézkedésekre, akkor a kormányzat úgy érezheti, hogy nyert egy csatát, de az én véleményem az, hogy utána viszont az utcán fog folytatódni és a kormányzatnak semmilyen reális esélye nem lesz, hogy megnyerje.

- A kormányzatot, a pénzügyi tárcát KUNOS Péter államtitkár képviselte, ellenkező esetben mi történik, hogyha a parlament nem dönt?

- Az IMF-fel nem tudunk megállapodást kötni. Az IMF-megállapodás feltétele annak, hogy a következő esztendőben a magyar gazdaság működéséhez szükséges hitelforrásokat igénybe vegyük, felveszük, amennyiben ezt nem tudjuk, akkor nekünk fizetéseképtelenséget kell bejelentenünk, legalább 100 %-os inflációval kellene számolnunk, legalább 20 %-os fogyasztáscsökkentést kellene előírni és amit nagyon-nagyon fontosnak tartok, hogy 40-60.000 munkanélküli-vel szemben lenne 5-600.000. Végül egy jegyrendszer -
- Kamatadó és a lakbérémeles, az kb. 9 milliárd forint bevételt jelent a költségvetésnek. Mi van akkor, hogyha a költségvetést a parlament egyébként elfogadja, de ezt a tételt nem. Fölborítaná annyira a költségvetést, hogy az IMF nem állapodna meg Magyarországgal?
- Hogyne, igen. Igen. Tíz milliárdos költségvetési hiányt irányozhatunk elő és az IMF-nek szuverén joga, hogy ő milyen költségvetési hiány esetén hajlandó még nekünk pénzt folyósítani. A magyar országyűlés és a magyar kormány is szuv erén, de a hitelnyújtó is.
- Ez az IMF nem más, mint egy fantom, soha nem hajlandó nyilatkozni, soha nem hajlandó az emberek elé állni és az IMF-fel folytatott tárgyalások végeredményéről tkp. mindig csak a kormányzat, a magyar kormányzat képviselőjétől értesül a lakosság.
- Ez az egész IMF és Világbank felfogásától idegen és ők erre nem vállalkoznak, ui. ők nem diktálnak, mégcsak nem is ajánlásokat tesznek
- A beavatkozás látszatát el akarják kerülni.
- Elkerülik, úgy van, semmiféle feltételt nem támasztanak, ők csak egy dolgot mondanak: hogy melyik az a paraméter, fizetési mérleg-hiány, külkereskedelmi mérleghiány, költségvetési hiány és a költségvetésen belül egyes kiemelt tételek, amelyek az IMF hitelnyújtásának feltételei.
- 9 milliárd forinttól van szó. Ez, persze minden viszonylagos, de nem egy akkora tétel szerintem, amit egyéb tételekből ne lehetne lefaragni. Nem érné-e meg a költségvetést némiképpen átalakítani?
- Az utolsó fillérig megszámoztuk és ez a kiadási oldal már meg van kopaszítva.
- Főként a lakásgazdálkodás tervezett változtatásaival nem értenek egyet az országyűlés szociális és egészségügyi bizottságának tagjai. További részletek Sós Évától:
- Ha a szociális és egészségügyi bizottságon múltik, akkor lesz jövőre az országnak költségvetése. Az erről szóló előterjesztést ui. a

képviselők többsége megszavazta. Tették ezt azután, hogy FARKAS István pénzügyminiszterhelyettes nyomatékosan felhívta afigyelmüket, hogy a jelenlegi gazdasági körülmények között mindenkinnek kedvezni nem lehet. Dönteni tehát nem arról kell, hogy kinek mennyit, hanem arról, hogy ezt kinek a rovására lehet megtenni. A lakásgazdálkodás reformjáról szóló törvényjavaslatot azonban egyöntetűen támadták a bizottság tagjai, annak ellenére, hogy CRA~~VERO~~ Róbert, az Orsz.Tervhivatal elnökhelyettese azt mondta, hogy ha a reformelképzelést nem hagyja jóvá a parlament, akkor a lakásgazdálkodás anyagilag egyszerűen összemlik. Egyetértettek ellenben a képviselők azzal a javaslattal, hogy a lakásgazdálkodási koncepciót vegyék ki a költségvetés csomagtervéből és azt különítve tárgyalja a parlament. A lakásgazdálkodási elképzelések körüli heves vita ui. azt a veszélyt rejti magában, hogy emiatt az egész költségvetést nem fogadja el az országgyűlés.

-

További hazai híreink:

A Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája nem tartja elfogadhatónak azt a módszert, ahogyan a kormány megtárgyalta a jövő évi költségvetést a különböző pártokkal és szervezetekkel. ÖRY Csaba szóvivő az MTI-nek azt mondta, hogy a kormány csak fél információkat közölt, előkészületlenül és diktátum jelleggel ismertette a tervezetet és az így folytatott konzultációt úgy állította be, mint hogyh nemzeti csúcstalálkozó lett volna. BRUSZT László, a Független Szakszervezetek ügyvivője szerint a költségvetési törvénytervezethez számos jogi és gazdasági garancia kellene. Ilyen pl., hogy az országgyűlés döntsön a társadalombiztosítási önkormányzatról és hogy alkosson törvényt a foglalkoztatáspolitikáról.

Petíciókat vett át az országgyűlés megbízott elnöke. A Hajdú-Bihar megyei Népfront-bizottság képviselői több, mint 22.000 aláírást gyűjtöttek össze a tervezett lakbéremelések, ill. a lakáskölcsön megadóztatása ellen.

A pedagógus szakszervezetek képviselői 80.000 aláírást tartalmazó dokumentumot adtak át FODOR Istvának, felhíva az országgyűlés és a kormány figyelmét arra, hogy az oktatásra szánt költségvetési keret még a szinten tartáshoz sem elegendő.

Felmentették RAFFT Miklós államtitkárt, a minisztertanács hivatalának eddigi elnökét, mert nyugdíjba megy. Saját kérésére, érdemei elismerése mellett döntött így az ideiglenes köztársasági elnök, hasonlóan, mint

BORICS Gyula igazságügyminisztériumi államtitkár esetében.

Az új igazságügyi államtitkár LÁSZLÓ Jenő.

- A HNF nem párt, hanem társadalmi szervezet. Mint ilyen, nem indíthatna jelöltet a jövő tavasszal megrendezendő parlamenti választásokon. Van azonban olyan jogi lehetőség, amelynek alapján megtehetik ezt. Hollós János összefoglalóját hallják a HNF országos tanácsának üléséről:

- Választási szövetséget fog létrehozni a HNF a választásokig, ill. a választások idejére.-- (Ism. l. 1043.o.) Mint kiderült, e kacsaringós jogi procedúra szülőatyja KULCSÁR Kálmán igazságügyminiszter, a HNF elnöke. Kérdésemre, hogy miért van szükség erre a jogi kiskapura, a következőket válaszolta: sajnos a választójogról szóló jogszabály politikájának vitájánál nem gondoltak arra, hogy a politikai pártokon kívül vannak olyan társadalmi szervezetek, amelyeknek ott kell lenniük a parlamentben. Elsősorban a nemzeti jogi szövetségekre gondolok, mert ha mi Magyarországon nem biztosítottuk a nemzeti szövetségek képviselőségét, mégpedig normális választások útján, akkor ugyanezt nagyon nehezen várhatjuk el a környező országoktól, ami azonban már nagyon komoly magyar érdekeket érintene. Tehát a nemzeti jogi szövetségek képviselőjelölt állításának joga nemzeti érdek. Egyébként a HNF országos tanácsa elfogadta a leendő szövetség nevét és egyben felhatalmazta az elnökséget, hogy kezdjen tárgyalásokat a választási párt ügyében a nemzeti jogi szövetségekkel, az egyházakkal, a társadalmi, szakmai szervezetekkel és az öntevékeny csoportokkal. A leendő tömörülés neve: Hazafias Választási Koalíció lesz.

A magyar kormány nemzeti és etnikai kisebbségi kollégiuma az Europa-Tanácshoz és az Europa-Parlamenthez fordul segítségért TÓKÉS László temesvári lelkész ügyében. A lelkésznel ui. ma egyházi leltárt vesznek fel, hogy aztán holnap vagy holnapután családijával együtt kilakoltassák. A nemzeti és etnikai kisebbségi kollégium kéri a magyar és a nemzetközi közvéleményt, hogy tiltakozzon közösen az emberi jogok ilyen durva megsértése ellen.

A külföld hírei:

- Ha a SzU-ban negatívan értékelik azt a munkát, amelyet Mihail Gorbacsov végzett, akkor a főtitkár kész lemondani posztjáról. Ezt Daniel Granyin neves szovjet író állította a MOSZKOVSZKIJE NOVOSZTYI c. hetilapban. Az író ui. jelen volt az SZKP KB-ának múlt heti ülésén. Granyin megerősítette, Gorbacsovnak meg kell küzdenie a pártbürokrácia felsőbb vezetésének ellenállásával. Arra is utalt ugyanakkor, hogy ezek az erők nem kínálnak más megoldást, csak a régi, lejáratott úthoz való visszatérést.

A NATO történetében először, a brüsszeli központban fogadja Manfred Wörner főtitkár Eduard Sevardnadzét. A szovjet külügyminiszter hétfőn érkezik a belga fővárosba, hogy aláírja a SzU és az Európai Közösség első, tíz évre szóló megállapodását. Sevardnadze nemcsak Wörner főtitkárral folytat majd eszmecserét, hanem találkozik az Európai Közösség külügyminisztereivel is.

- A sokféle, főként Kelet-Europában történő esemény előtt még egy moszkvai lapszemle, mintegy bevezetőül. Barát Józsefet hallják:

- Nem kell magyaráznom, teljesen egyértelmű és nem kellemes érzés fog el, amikor a TV-ban látom a román pártkongresszus ütemesen tapsoló küldötteit vagy a bukaresti menetekről szóló képsorokat, melyeken a román nép és a párt két nagy vezetőjének képeit viszik, akik igen szoros családi kötelékben élnek. Így ír a MOSZKOVSZKIJE NOVOSZTYI hasábjain Anatolij Druzenko, elsőként megtörve a "jót vagy semmit" szovjet szokását, ha Ceausescu-ról vagy országáról esik szó. A publicista egyébként azt is hozzáteszi, hogy érzéseit máig sem fogalmazhatja meg nyíltan. Ha kifejtené véleményét, rásütnék, hogy az állam és a párt nemzetközi érdekeit árulta el. Az írás valójában a szovjet információs politikát bírálja, a glasznoszty határaitól szól. Druzenko szerint a szovjet közvéleményt újra és újra derült égből villámcsapásként éri a szocialista országokban zajló változásokról szóló hírek, hiszen máig is lakkozott információkkal van tele a szovjet sajtó. Ezért fordulhatott elő, hogy amikor Ligacsov az NDK mezőgazdaságát tanulmányozni, mintegy két hónapja Berlinben járt, az összes szovjet lap tele volt az NDK vezetésének dicséretével. Druzenko szerint ennek oka a régi: azok kényszerítik a ködösítést a szovjet hírlapírókra a KGST országaival kapcsolatban, akik nem akarják vállalni döntéseik nyilvános megmérettetését.

(EM)

- Kiküldött tudósítónk Tamási Zoltán Szófiából egy tüntetésről és egy alkotmányjogi vitáról számol be:

- "Zsivkovisták mondatok le, demagógok, töröljétek a párt vezető szerepét az alkotmányból, választásokat akarunk." - ez csak néhány jelszó azok közül, amelyeket tizezres tömeg üvölt órák óta a parlament körül. Az ok, hogy politikai bomba robbant, délelőtt még szinte biztosra vezető volt, hogy a mostani ülés - szakon töröllik az alkotmányból a párt vezető szerepére vonatkozó részt, hiába terjesztették be, azonban a kommunisták és törül függetlenül a földműves szövetség is a javaslatot, kiderült, hogy leg hamarabb a januári ülésszak tárgyalhat róla érdemben. A jelenlegi törvények szerint ugyanis az alkotmánymódosítására vonatkozó javaslatot, legalább egy hónap...benyújtásuk után tárgyalható. Hiába van meg hát a társadalom minden mozgalmában és rétegében az az igény, hogy megszűnjön ez az antidemokratikus törvény, a képviselők szerint a megújulás nem lehet mentés az alkotmány megsértésére. Kérdés a tömeg nyomása nem bírja-e rá mégis a parlamentet, hogy valami módon már a mostani ülésszak során elhárítsa a legfőbb akadályt a többpártrendszer útjából. Akár milyen furcsa a tömeg indulatos, a hangulat mégsem feszült. Egyszerűen arról van szó, hogy a bolgárok is megtanulták h allatni a szavukat, és hisznek benne, hogy nyomást gyakorolhatnak a vezetésre, alighanem igazuk van.

- A moszkvai állami egyetem meghívására a SZÜ-ba érkezett a CSKP egykori titkára Mlynar. Mlynar az 50-s évek elején Moszkvában tanult és kollégiumi társa volt M. Gorbacsovnak. A szovjet külügyi szóvivő szerint Mlynar nem folytat megbeszéléseket hivatalos személyiségekkel. Ugyancsak érvényes moszkvai meghívása van A. Dubceknek. A csehszlovák politikus azonban még nem válaszolt a szovjet filmvérszek szövetségének meghívására. A z új csehszlovák kormány bejelentette, hogy a közeljövőben elbocsátanak kétezer urán bányászt. A munkaügyi miniszter parlamenti szövetségében elmondták, hogy a bányászokat átképzik, majd utalt arra is, hogy a mintegy 8-ezer csehszlovák uránbányász létszámát fokozatosan 3.500-ra csökkentik.

(EM)

- Prágai tudósítónk Forró Evelein ma déli jelentésével ellentétben a többek között arról beszél, hogy nincs végleges döntés a köztársasági elnök választás módjáról:

- (hangzavar) Semmilyen konkrét időpontban, sem az elnökválasztás módjában nem állapodtak meg a kerekasztal tárgyalás résztvevői, - ezt Karel Urbanek a KP főtitkára mondta a Magyar Rádió kérdésére válaszolva. Hozzá tette, végleges megállapodás nincs, de a kerekasztal résztvevőinek többsége,, köztük a KP is hajlik arra, hogy az elnökválasztás alkotmányos határidejét 14-ről 45-ra tolják ki. Ezután váratlanul a főtitkár kérdezett, mit szól ahhoz, ami nálunk történik, ugyanolyan mozgalmas az élet, mint Magyarországon. A rövid beszélgetésre a pártközpont épülete előtt került sor, azután, hogy a kommunisták demokratikus fórumának tüntetésén felszólalt a főtitkár, majd néhány szót váltott a köré gyűlt emberekkel. A szónoki emelvényen Urbanek azt fejtegette, hogy a párt őszintén akarja a népszavazást és emögött ne keressenek semmiféle hátsó szándékot, nem manővereznek, pontosan ismerik a jelenlegi helyzetet. A párt akcióprogramja is a demokratizálódást tűzte zászlajára, és ezt következetesen végigviszik - mondta. Urbanek beszélt arról is, hogy a tegnapi Rude Pravóban közlik, hogy néhány KB-tagot felmentettek funkciójából, erre nagy éljenzés tört ki. A kerekasztal beszélgetésről kiadott közleményből változatlanul az olvasható ki, hogy sikerült egyességre jutni, és pedig azért, mert egy népszavazás előkészítése hosszú időt venne igénybe. Arról is szó van, hogy az államfő pártonkívüli és cseh nemzetiségű legyen. Közben Tomasek bíboros közölte, hogy a Polgári Fórum jelöltjét V. Havel támogatja. Az új külügyminiszter első nemzetközi sajtóértekezletén kijelentette, hogy hamarosan megállapodásra jutnak a szovjet csapatok kivonásáról. Ami a VSz-beli tagságot illeti, tömbök nélküli Európát szeretnének, de természetesen semmiféle egyoldalú lépésre nem szánják el magukat. Jirzi Dienstbier, egy kérdésre válaszolva jelezte, hogy hamarosan helyreállítják a diplomáciai kapcsolatokat Izraellel.

-

A bonni környezetvédelmi miniszter közölte, hogy az NSZK egy mrd.

(EM)

márkával járul hozzá az NDK környezetvédelmi beruházásaihoz. K.Töpfer berlini útja előtt nyilatkozott. Egy júliusban aláírt kétoldalú megállapodás értelmében az NSZK 17 környezetvédelmi beruházásban nyújt segítséget az NDK-nak. Egyebek között szó van az Elba vízének megtisztításáról és az erőművek szennyezőanyag kibocsátásának mérsékléséről.

- Azóta már Berlinben tárgyal a bonni környezetvédelmi miniszter, spt magasszintű tárgyalások is folynak. Bedő Iván jelenti:

- A nyugatnémet gazdasági miniszter háromlépcsős programot készített, amelynek végén a két német állam gazdaságának össze kellene forrnia. A tervet Hausmann gazdasági miniszter délután vitatta meg vendéglátóival a gazdasági ügyekért felelős Krista Luft miniszterelnökhelyettségével és Ba...külgazdasági miniszterrel. Hausmann már előzetesen azt mondta, hogy az együttműködést lent kell kezdeni, a kicsi és közepes vállalatok szintjén.- A nyugatnémet miniszter szerint nem újabb nagy hitelek kell nyújtani az NDK-ak, hanem jól célzott magánberuházásokkal a gazdaság szerkezetének átalakítását kell elősegíteni. K.Luft mai interjújából pedig az derült ki, hogy az NDK a maga részéről szívesen fogadja az ilyen terveket, az NDK parlamentje március végén elfogadja a beruházás védelmi törvényt, beleértve azt is, hogy a nyugati vállalkozók kivihetik a nyereséget az NDK-ból. K.Luft, akit gazdasági csúcsminiszternek tartanak, azt is elmondta, hogy az NDK-ban a tervgazdaság mostani modellje helyett, olyan gazdaság lesz, amelyet a piac irányít és másik alapja a hosszútávú tervezés. A német-német kapcsolatok kiépítése gőzerővel folyik, ma még egy miniszter tárgyal Berlinben, a környezetvédelmi miniszter. Töpfer mindenesetre még indulás előtt Bonnban fogadta az NDK környezetvédelmi és Berlinben is az első útja az egyik új párthoz, a Demokratikus Ébredéshez vezet. Az NDK alaposan rászorul a segítségre a környezetvédelemben, nem sokkal a mostani miniszteri tárgyalások előtt pl. nyilvánosságra, hogy a Lipcse környéki iparvidéken az emberek átlagos életkora 10 évvel alacsonyabb, mint az NDK más vidékein. Közben, hogy a német kérdés még bonyolultabb legyen az egyik NDK-beli párt, a Demokráciát Most, háromlépcsős tervet terjesztett elő Németország nemzeti egységesítéséről. A cím nyilván szándékosan hangzik egészen más-

(EM)

ként, mint az újraegyesítés. Az új kis párt végcélja, hogy létrejöjjön a német tartományok szövetsége, amely egyuttal fegyvermentes övezet lenne.

-

- Még mindig Kelet- Európa. Lengyelországban a LEMP januári kongresszusa előtt nem várható pártszakadás, mert akkor valószínűleg új párt alakul, Nemes G. tudósítása.

- A LEMP feloszlataésért és egy új szociáldemokrata jellegű párt létrehozásáért szállunk síkra- jelentették be mai sajtóértekezletükön a Julius 8-ika nevű értelmiségi mozgalom vezetői. Ezt azonban LEMP januári kongresszusán szeretnék elérni, tehát addig nem lehet se pártszakadás, se új párt. A mozgalom tagjai erős pozíciókat szereztek a kongresszus előkészítő programbizottságában, noha a párton belül nyilvánvalóan kisebbségben vannak. A kongresszusi küldöttségre pályázóknak nem egészen 10 %-t teszik. Az MSZP reformplatformjához hasonló áramlat egyértelműen szeretne megszabadulni a kommunista örökségtől, meg a régi párt egész politikai csődtömegétől. Sőt eddigi vezetőgárdájától is. Szerintük a LEMP elvesztette hitelét és a sikeres politizálás lehetőségét. Ha nem oszlik fel, és romjain nem alakul új, az egykori Lengyel Szocialista Párt hagyományait folytató szervezet, akkor az egész lengyel baloldal eltűnik a süllyesztőben. A Julius 8-ika mozgalom mindenestre széles baloldali összefogást javasol, de majd csak a jövőben, egyelőre azt tartja a legfontosabb feladatának, hogy kellő határozottsággal elhatárolódjon a bürokratikus szocializmus örökségétől.

-

- Nincs még eredmény achilei elnökválasztásról, de a megfigyelők közt, kiküldött tudósítónk Nika György is csaknem bizonyosra veszik a kereszténydemokrata jelölt győzelmét.

- Chilében lassan bezárják a szavazóhelyiségeket, amelyekben 19 év óta először választottak szabadon elnököt az itteniek, feltéve ha valamelyik jelölt megtudta szerezni a szavazatok több,

(EM)

mint 50 %-t. Ha nem, akkor február első hetében tartják a második fordulót. Erre azonban csak kevesem gondolnak és a sajtó sem foglalkozik nagyon az ismételtségével, mert biztosra veszik, hogy a ker.dem. pártl. ^{Patricio Ayllón} középben ellenzéki koalíció vezetője lesz a győztes. Egyelőre azonban még részeredmények sem ismeretesek, csak annyi bizonyos, hogy igen nagyarányú volt a részvétel. Szavazata leadásakor mind három elnökjelölt arról beszélt, hogy még inkább liberalizálni akarja az ország gazdaságát, helyreállítja az emberi jogokat és megpróbálja csökkenteni a szociális feszültségeket. A mostani elnök Pinochet, aki az öt éltető tömeg és biztonsági emberek százainak gyűűjében érkezett a szavazóhelyiségbe, úgy nyilatkozott, hogy ő 1973-tól küldetést teljesített, és úgy érzi, hogy ezt sikerrel tette. Utódjának minden lehetősége megvan arra, hogy learassa az elmúlt 16 év gyümölcseit - mondta. Hogy ki lesz az utód Chilében azt talán már hajnalban, hogy milyenek lesznek a gyümölcsök, azt viszont csak hónapok, ha nem évek múlva tudjuk meg.

-

A jugoszláviai Macedóniában a helyis zakszervezeti szövetség általános sztrájkot hirdetett jövő szerdára. A felhívás szerint a dolgozók így akarnak tiltakozni a benzin, az áram, a vasuti szállítás és az élelmiszer árak rohamos emelése ellen. Jugoszláviában ez az első eset, hogy a szakszervezetek egy egész köztársaságra kiterjedő tiltakozó sztrájkot kezdeményeznek a kormány gazdaságpolitikája miatt.

Párizsban egynapos.....

(folytatás a következő oldalon)

Párizsban egy napos sztrájkot tartottak a francia állami rádió ujságírói. Az állami adókon gyakorlatilag szüneteltek a híradások, a rádióhálózat mintegy ötven vidéki adóján is csak nagy nehézségekkel tudtak műsort szerkeszteni. Az ujságírók béremelést követelnek, mert, mint állítják, az ugyancsak állami tulajdonban lévő TV-nál dolgozó kollégáik jóval több pénzt keresnek Franciaországban.

Két külföldi vonatkozású hazai hír:

A magyar külügyminiszter szerint az idén minőségi változás történt Magyarország és a Közös Piac viszonyában. HORN Gyula a kapcsolatokról tartott nemzetközi szimpóziumon Budapesten emlékeztetett arra, hogy a Közös Piac gyakorlatilag megszüntette a mennyiségi korlátozásokat és ez csaknem olyan helyzetet teremt számunkra, mintha társult ország lennénk. HORN Gyula kitért arra, kétséges, hogy az ország tud-e alkalmazkodni az új követelményekhez, ui. a külső támogatás önmagában nem elegendő. A szimpózium megnyitóján részt vett Martin Bangemann, a Közös Piac bizottságának alelnöke, aki arról beszélt, hogy a nyugat nemcsak hitelekkel akar nyújtani Magyarországnak, ui. tisztában van azzal, hogy a piacait is meg kell nyitnia, ha valóban segíteni akar Kelet-Európán. Hozzáfűzte, az Európai Gazdasági Közösség 1992-ig, az egységes belső piac megteremtéséig nem kíván új tagokat felvenni. A nemzetközi szimpózium szombaton fejeződik be a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen.

Jövő februárban szeretnék megnyitni Budapesten az Europa-Házat. RÉGER ? Antal, a parlament külügyi bizottságának titkára az MTI-nek elmondta, hogy az I. kerületben, egy korábbi munkásorségi épületben fognak dolgozni, szolgálva a népek közötti kapcsolatteremtés, az emberi jogok, a kulturális értékek érvényesülését. Az Europa-Házat nemzetközi munkacsoport működteti majd, magyar központi támogatásból, valamint magyar és külföldi adományokból.

Ismét belpolitikai események:

- A legfelsőbb bíróság törvénytelennek minősítette a Peyer Károlyra 1948-ban kiszabott ítéletet és felmentette az egykor ismert szociáldemokrata politikust. Peyer Károly 1945 után eltávolodott pártja poli-

tikájától, a Polgári Radikális Párt jelöltjeként indult az 1947 augusztusi választásokon, de utána azonnal ki is lépett és megalakította a Független Szocialista Pártot. Az Egy.Államok Magyarországon lévő képviselőivel politikájnak esetleges amerikai támogatásáról is tárgyalt. Ezt hozta fel terhére a népbíróságok országos tanácsa, azt állítva, hogy Peyer Károly a koalíciós kormány megdöntésére törekedett, és ezért 8 évi fegyházra ítélte. Akkor azonban Peyer Károly már az Egy.Államokban élt, ott is halt meg 1956-ban. A legfelsőbb bíróság most megállapította, hogy az 1948-as törvények szerint sem követett el bűncselekményt, politikusi munkájához hozzá tartozott, hogy külföldi államok diplomataival találkozzon.

- Legalább 50.000 munkanélküli lesz jövőre Magyarországon, de ennél jóval nagyobb rétegek is elveszíthetik állásukat, ha a gazdaságpolitika változatlanul túl gyenge kezű lesz és a kormányzat nem viszi következetesen végig a veszteséges vállalatok megszüntetését. A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság országos konferenciát szervezett Munkagazdaság és társadalombiztosítás '90 címmel. JENDROLOVICS ? Pál, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnökhelyettese Németh Miklós Attila mikrofonja előtt foglalja össze a jövő évi lehetőségeket:

- Tudjuk azt, hogy ma Magyarországon hány munkanélküli van?
- Csak a-zokat regisztráljuk, akik a munkaügyi szolgálati irodáknál bejelentkeznek.

- Nos, mennyien vannak?

- A létszám hónapról-hónapra változik, 10 és 25 közötti munkanélkülivel.

- Ez az összes foglalkoztatottnak nem éri el az 1 %-át sem.

- Mindenki úgy gondolta, hogy ebben az évben sokkal komolyabb munkaügyi konfliktusok, foglalkoztatási feszültségek alakulnak ki, de nem volt elég erős, következetes a kormány az általa meg.... gazdaságpolitikának, a struktúrapolitikát, ill. a monetáris szabályozást illető kérdéseiben és ezért ezek a konfliktusok most elodázódtak. Nagyon sok vállalat ma monopól helyzetben van a belföldi piacon, ezáltal a költségnövekedését el tudja ismertetni a vásárlóival. Hát ennek az egyik hatása, úgy, az emelkedő infláció. Nem voltak jelentős csőd-eljárások és a szanálások esetében is a puhább megoldásokat választották.

- Kik számíthatnak arra, hogy megszűnik a munkájuk, nem lesz munkalehetőségük jövőre?

- Elsősorban a szakképzetlen rétegek, az ifjúsági és a női foglalkoztatottak problémái fognak erősödni.
- A jövő évi előrejelzésben Ön azt mondta, hogy yminimálisan ötvenezer munkanélküli lesz az országban folyamatosan, de lehet ez százezer is. Előretekintve, még az ötszázezres számot is megemlítette.
- Természetesen ez csak abban az esetben jön össze, hogyha három-négy éven keresztül ugyanebben az állapotban marad a gazdaság, nem fognak teremtni új munkahelyek. A szociális és a társadalombiztosítási ellátási rendszer sem fogja tudni a mai állapotokat pénzügyileg finanszírozni, tehát elképzelhető, hogy e két területről vissza kell rakni embereket a munkaerőpiacra. A nyugdíj korhatárnak minden egy évvel történő emelése, az százezer fő többlet kínálatot jelent a munkaerőpiacon. Ha a gazdaság a mai állapotában marad, akkor ez mindenképpen, sajnos, munkanélküliség.
- Tudni kell a munkaerőpiacon, hogy melyek azok a szakmák, melyek azok a foglalkozási ágak, amelyekre nekem mint munkavállalónak oda kell figyelni, ezen a területen kell képezni magam azért, hogy a jövőben legyen munkám.
- Ezért is mondjuk mi azt, hogy a munkaügyi politika alfája és omegája a munkaerőpiac rehabilitációja és a munkaerőpiac intézményeinek a kiépítése.
- Ez mikor lesz?
- Remélhetőleg két-három éven belül azt mondhatjuk, hogy méltányosan tudjuk kezelni és gazdaságilag hatékonyan, a munkanélküliséget, a foglalkoztatási feszültségeket.
- Hogyan lehet a munkavállaló tulajdonos? Egyebek mellett erről is tanácskoztak azon a konferencián, amelyet a Szaksze rvezetek Országos Tanácsa rendezett ma Budapesten. A dolgozói részvények magyarországi megteremtéséről Ulitka? Lászlónak nyilatkozott LUKÁCS JÁNOS szociológus:
- A konstrukció maga úgy nézne ki, hogy legyenek belföldi tulajdonosok, tehát pl. az állam adja el a saját tulajdonrészét, azt a 20 %-nyit a belföldi személyeknek a tőzsdén, - legyen egy munkavállalói tulajdonrész és legyen külföldi tulajdonrész. Nem értek egyet azzal a megközelítéssel, hogy most tulajdonként, tehát nem részvény formában, egészében vállalatokat eladjanak.
- Milyen szerepe lehet a dolgozói tulajdonnak itt Magyarországon?
- A jogi lehetőségek jelenleg viszonylag szűkek. Van ez a bizonyos

dolgozói részvény, amit lehetővé tesz a társasági törvény, ehhez viszont az kell, hogy a vállalat a saját eredményéből, profitjából vegye meg a dolgozó számára ezt a bizonyos részvényt.

- A vállalatnak kellene kezdeményezni azt, hogy a dolgozó tulajdonos lehessen? A vállalatnak miért érdeke?

- A vállalat érdekeltsége - és ezt a külföldi példák mutatják - az lehet, hogy ^{ha} a munkavállaló részvénytulajdonos is, akkor megteremthető egy olyan helyzet, amiben a munkavállaló érdekelt lesz a vállalat profitjában, mégpedig rövid távon, ha ebből részesedhet és hosszú távon, hogyha részvénytulajdonosként az árfolyam növekedésből is valamilyen haszna származhat.

- Ez még nyugaton is egy meglehetősen új rendszer.-----

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

- Ez még nyugaton is egy meglehetősen új rendszer, mikorra várható, hogy nálunk, akárcsak kezdeményei is kialakulnak?

- Viszonylag új rendszer, kétségtelen, de igazából ez a 80-s évek elejétől van feljövőben, nem azt mondom, hogy a gazdaságnak nagy szféráját fogja át, de az Egy.Államok viszonylag nagy gazdaságában, itt 10-ezernyi vállalatról van szó, és kb. 10 millió munkavállalóról. Magyarországon, a jelenlegi jogi kereteket kell mindenképpen kitágítani azon a téren, hogy privatizálás, reprivatizálás folyamatába a munkavállalók nagyobb mennyiségben juthassanak részvénytulajdon, résztulajdonhoz, ennek kellene törvényes kereteit az ehhez szükséges törvény megalkotni, és ilyen módon a privatizálásban egy viszonylag jelentős tulajdonos teremtési folyamat.....

-

- A szegedi Nemzeti Színház körüli botrány tovább folytatódik. Amint arról már hírt adtunk, a színház 25 tagja petíciót juttatott el a szegedi tanács VB-hoz, hogy az ne írjon ki pályázatot a főrendezői posztra, anélkül nevezze ki Ruszt. Józsefet, különben azonnali hatállyal felmondanak, a tanács nem hátrált meg. Az ezt követő lépésekről szól Ladányi Zsuzsa beszámolója:

- Huszonöt tiltakozóból 23-n állták a szavukat és így 16 színész rövidesen kézhez kapja munkakönyvét.-----
A szegedi egyetemekről, a FIDESZ helyi szervezte úgy foglalt állás, hogy támogatja az állás nélkül maradt színészeket.----- A prózai társulat 37 színészből, 21 a színházban maradt, dolgozni, játszani akart.-----

-

IDŐJÁRÁSJELENTÉS:

- Nyugat felől többször megnövekszik felhőzet, a délnyugati szél megélénkül. A hőmérséklet hajnalban 3 és 8, pénteken kora délután 12 és 17 fok között alakul. A fővárosban gyenge eső előfordulhat. A hőmérséklet hajnalban 8, péntek délután 15 fok közelében valószínű

- Az EM végetért. Az adást Kardos Ernő szerkesztette.

PETŐFI-adó

H Í R E K

21.00 h

Szombaton magyar-osztrák-japán külügyminiszteri találkozó lesz Sopronban. HORN Gy. A. Mock és Nakajema Taro megnézi a vasfüggöny helyét, majd háromoldalú megbeszélést folytatnak végül kétoldalú magyar-japán találkozót tartanak.

A NATO részben elfogadta M.Gorbacsovnak azt a javaslatát, hogy jövőre tartsanak második helsinki..... A belga külügyminiszter szerint a 35 ország részvételével tartandó csúcsértekezletet Bécsben kellene megtartani, amikor aláírják a hagyományos fegyverezetek csökkentéséről szóló megállapodást.

Moszkvában a szovjet kormány gazdasági tervéről tanácskoztak a népi küldöttek kongresszusán. A képviselők többsége egyetért a programmal és várható, hogy elfogadják a kormány javaslatait.

Ugyancsak moszkvai hír, hogy összeült az 1939-s szovjet-német szerződés, a Molotov- Ribbentrop paktum politikai- és jogi értékelésével megbízott bizottság.

Lengyelországban is komolyan foglalkoznak az egyre erősödő munkanélküliség kérdésével. A Mazowiecki kormány kidolgozta a munkanélküliség bérrendszerét. Ennek értelmében a támogatás összege nem alacsonyabb a minimális bérnél, de nem értheti el az átlag bért sem.

Csehszlovákia csatlakozni kíván a Nemzetközi Valutaalaphoz és a Világbankhoz. Vaclav Klaus új pénzügyminiszter kilátásba helyezte a korona árfolyamának módosítását is. Mint mondta, a nyugati valutákkal szemben lefelé, más kelet-európai valutákkal szemben azonban felfelé korrigálnák a csehszlovák nemzeti valuta árfolyamát.

Csehszlovákiában felfüggesztették tisztségéből az egyik belügyminiszterhelyettest, a Prágai rendőrfőkapitányt és helyettesét, a Belügyminisztérium különleges alakulatának főparancsnokát. A november 17-i rendőrterrorot kivizsgáló parlamenti bizottság nemzetközi sajtótájékoztatón közölte, hogy eddig hat személy ellen emeltek vádat az ügyben.

KOSSUTH-adó

HIRVILÁG

22.00 h

A mikrofonnál a szerkesztő: FELKAI GYÖRGY

Tartalom-----

- Részletes jelentéseinket a parlamenti bizottság mai ülésével kezdjük, ahol a téma a jövőévi költségvetési tervezet volt. A Terv- és Költségvetési Bizottságban felszólalt a kormányfő is, és kilátásba helyezte lemondását, amennyiben nem fogadják el az előterjesztést. A részleteket hallják:

Az Országgyűlés Terv- és Költségvetési Bizottsága elfogadta mind a jövő évi költségvetés tervezetét, mind a kormány egy éves gazdaságpolitikai programját. A lakásgazdálkodási koncepcióról úgy foglalt állást, hogy a kérdésben egyezzen meg egymással a kormány valamint a parlament építészeti- és közlekedési bizottsága. Az ülésen NÉMETH M. miniszterelnök elmondta, hogyha az országgyűlés nem fogadja el a költségvetést, akkor a lengyel vagy a jugoszláv gazdasági helyzetéhez hasonló körülmények alakulnak ki Magyarországon. Ennek ellenére a parlament elvetheti a tervezetet, ebben az esetben azonban NÉMETH Miklósnak nincs már energiája arra, hogy újabbat dolgozzon ki. A lakáskonceptióról azt mondta, hogy ha ezt nem fogadják el, akkor a kieső 10-12 mrd. forint pótlására nincs elképzelése a kormánynak. FODOR István a parlament megbízott elnöke közölte, hogy az ülésszakon a költségvetés tárgyalása előtt foglalkoznak a lakásgazdálkodással, hiszen ettől függ az egész költségvetés.

- Az országgyűlés Szociális- és Egészségügyi Bizottsága tudomásul vette a jövő évi költségvetés tervezetét, de nem fogadta el a lakásgazdálkodás koncepcióját.

Az ülésen CRAVERO Róbert, az Orsz. Tervhivatal elnökhelyettese a koncepció védelmében felhívta a képviselők figyelmét arra, hogy a költségvetés 80 mrd. forintot szán lakástámogatásra, ennek azonban kétharmad része azoknak jut, akik már megoldották a lakásproblémájukat, és felvették a kedvezményes kamati hiteleket. ugyanakkor több mint 200 ezer családnak kilátása sincs arra, hogy saját erejéből lakáshoz jusson. Az elnökhelyettes kérte, hogy a képviselők vegyenek részt kompromisszumos javaslatok kidolgozásában. A szociális és egészségügyi bizottság végül ráállt erre.

(hírvilág)

- A jogi bizottság nem foglalt állást a költségvetésről, mert tagjai nem támogatják, de nem is vetik el a tervet.

A lakáskonceptióról ebben a bizottságban is éles vita folyt. KOLARIK István a Tervhivatal elnöke arra figyelmeztett, hogy a jelenlegi rendszer tarthatatlan, ha nem változtatnak rajta, önmagától megszűnik, mert a költségvetés nem tudja finanszírozni. Az egyik képviselő, HORVÁTH Jenő azt állította, hogy a lakáskonceptió un. A-variációja, tehát a kamatadó bevezetése, jelentős módosításokkal elfogadhatóvá tehető. A bizottság ezt a javaslatot támogatta, felkérve a képviselőt, hogy elgondolását egyeztesse az előterjesztőkkel.

- Amint az várható volt, nagy felháborodást váltott ki országszerre a tervezett lakbéremelés és a lakáskamat adó bevezetésére vonatkozó indítvány. Petíciókat vett át az országgyűlés megbízott elnöke Fodor István.-----Ism.1052 old.

NYERS Rezső szerint van esély arra, hogy még a parlamenti ülések előtt módosító javaslatot tegyünk a nemzetközi Valutaalap igazgatójának, a lakbéremelésen alapuló lakásreformmal kapcsolatban. A MSzP elnöke Szászhalombattán azt mondta, hogy akár van esély a kedvezőbb döntésre, akár nincs, a tárgyalásokat meg kell kísérelni. A választásokról szólva azt mondta, hogy az MSzP szeretne a legnagyobb pártok között lenni, de nem akar mindenáron bekerülni a hatalomba, elképzelhető, hogy ellenzékbe vonul. A vasárnapi MSZMP kongresszussal kapcsolatos kérdésére NYERS R. azt válaszolta, szükség szerű, hogy az MSzP és az MSZMP elhatárolódjon, ua. kulturált kapcsolatot tartson.

- A SzU-ban is egyre élesebben bírálják a kormány elképzeléseit. Moszkvából Barát J. jelenti.

- Vezető közgazdászok bírálták a népképviselői kongresszus ami szekció ülésein a Rizskov által tegnap beterjesztett gazdasági reformcsomagot. Többben igen határozottan reakciónak minősítették azt, minthogy a szükségintézkedéseknek minősített döntések tkp. a tervutasítás rendszerét fogták vissza, és a kormány dokumentum semmiféle konkrét utalást nem tartalmaz arra nézve, hogy mikor és hogyan kezdődik meg a SzU-ban a piacgazdálkodásra való átmenet.

(hírvilág)

Bunyics, Szobcsák és más ismert képviselők szerint, a programnak az a kitétele, hogy a SzU-ban 1995-ben a gazdaság 20 %-a lesz kívül az állami szektoron, nem más mint a reform megtorpedózásának nyílt kísérlete. Egy leningrádi közgazdász a rubel konvertibilitásának azonnali bevezetése mellett kardoskodott. Álláspontját azzal indokolva, hogy a SzU-ban termelik ki a világon évente bányászott arany 40 %-t, amely bőven elég a konvertibilis fizetőeszköz fedezetéül. Egyelőre nem sikerült megerősítést kapnia a szóbeszédrel kapcsolatban, hogy a tervületi képviselői csoport arra készült, hogy parlamenti ellenzékként határozza meg önmagát.

-

Moszkvában a népi küldöttek kongresszusán szekció üléseken vitatták meg a küldöttek a kormány gazdasági tervét.-----

- Lengyelországi hasonló gondokkal áll szemben, mint hazánk.

A lengyel kormány olyan drasztikus költségvetési tervezetet fogadott el, amelynek segítségével egy év alatt akarják megteremteni az állami háztartás egyensúlyát. A legnagyobb megtakarítást az állami támogatások leépítésével akarják elérni. Ugyanakkor emelik a lakbérek, a távfűtés és a tömegközlekedés díjait is. Felszabadítják az árakat, de a béreket csak havonta meghatározott mennyiségben lehet majd emelni. A Mazowiecki kormány elképzelése szerint így jövőre 500 %-s-an lehet csökkenteni a jelenleg majdnem ezer %-s inflációt. L.országba

Az NDK valószínűleg jobb helyzetben van, már ami a gazdaságot illeti. Amint az várható volt a nyugatnémet tőke ugrásra készen áll, hogy meghódíthassa a szomszéd piacot. A két német állam újabb kapcsolatfelvételéről Bedő Ivánt hallják.-----

-

- CS-ban, már azt jelentették, hogy megegyezés született az elnökválasztás módjáról, most kiderült mégsem. Prágából Forró Evelein tudósít: -

- Minden jel arra mutat, hogy nem egy nyelven beszélnek

(hírvilág)

a tárgyalások résztvevő, pontosabban amiben megállapodnak, azt különbözőképpen értelmezik. az alaphír úgy szólt, hogy megegyezés jött létre a szocialista, a kommunista és a néppárt, valamint a Polgári fórum, a nyilvánosság az erőszak ellen mozgalom, az ifjúsági szövetség és a sztrájkoló diákok között, hogy nem népszavazással döntenek az elnök személyéről. Ezután a KP, sőt személyesen Urbanek főtitkár a M.Rádió tudósítójának kérdésére azt mondta, hogy semmiféle megállapodás nem született, sem az elnökválsztás idejéről, sem módjáról. A kommunisták demokratikus fórumának tüntetését, amelyet a pártközpont előtt rendeztek, Urbanek is felszólalt és kijelentette, hogy a párt valóban népszavazást szeretne, és senki ne keressen emögött hátsó szándékot. -----Ism. Nem sokkal később a P.Fórum sajtóértekezletén közölték, minden párt és szervezet egyetért abban, hogy az alkotmány előírása szerint kell megválsztani az elnököt, ez viszont egyértelműen azt jelenti, hogy nem lesz népszavazás. Bejelentették azt is, hogy megállapodtak hogy az államfő pártonkívüli lesz.-----Ism.

-

Prágába érkezett Ota Sik, az 1968-s gazdasági reformok egykori kidolgozója. Repülőtéri nyilatkozatában elmondta, hogy egyelőre nem tér végleg visszaz CS-ba, csak tájékozódni szeretne. Ota Sik arról is beszélt, hogy szeretne hozzájárulni a gazdasági válság jelenségek felszámolásához. Utalt arra is, hogy annak idején együttműködött a magyar gazdasági reformok kidolgozóival, köztük Nyers Rezsővel.

- Bulgária.

Szófiában a bolgár parlament előtt tüntető 50-ezres tömeget P.Mladenov főtitkárnak sem sikerült megnyugtatnia. A tiltakozók demokráciát, szabad választásokat, és új alkotmányt követeltek. A nemzeti gyűlés egyébként arról döntött, hogy csak a következő januári ülészakon foglalkozik azzal a javaslattal, amely a párt vezetőszerpének törlését követeli az alkotmányból.

- És most hazai vonatkozású jelentések, de még továbbra is külföldről. Párizsban, ahogyan az várható volt, Budapest és Bécs megkapta

(hírvilág)

az 1995-s világkiállítás rendezési jogát. Keleti Miklóst hallják:
-----Ismétlés 1043, 1049 old.

-

- Magyar ellenzéki politikusok tárgyalnak az NSZK-ban, a részletet BERNÁTH Györgytől.

- A demokrata fórum, a kisgazdák, a FIDESz és szabaddemokraták, a szociáldemokraták képviselőinek programját a hannoveri magyar egyesület szervezte. A hannoveri magyarok járták ki, hogy az alsószászországi ker. demokraták meghívják az ellenzéki politikusokat, mégpedig azért, hogy olyan információkat halljanak tőlük, amilyeneket a magyar kormánytól nem várhatnak. A magyarországi politikusok többsége kapcsolatokat keresni utazott az NSZK-ba és részben anyagi, nagy részt szellemi, erkölcsi tapasztalatbeli támogatást vár a választási kampányhoz. A szoc. dem. vélemény szerint a szövetségi köztársaság kész, hogy segítse a szabad választásokon alapuló kormányt, de egyelőre hiányoznak azok az intézmények, amelyekhez ez kapcsolható lenne. A FIDESz képviselője hozzá tette, fontos, hogy konkrét gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek a pártok, hogyan működik ez a piacgazdaság, milyen a jogrendszer. A kisgazdák vezetője szerint, a látogatás egyik legfontosabb következménye, hogy az NSZK számára is kiderült, az ellenzék Magyarországon nemcsak a demokrata fórumból áll. A kisgazdák már meg is állapodtak nyugatnémet szakemberekkel, hogy azok segítséget adnak a korszerű mezőgazdaság megismertetéséhez és a Hangya Szövetkezet újraindításához is megfelelő nyugatnémet partnert találtak a kisgazdák.

-

- Egyébként holnap a Kossuth adón a Külpolitikai Figyelő a Magyar Demokrata Fórum külpolitikai elképzeléseiről szól. Abban a sorozatban, amely a magyar pártok képviselőit szólaltatja meg a nemzetközi politikával kapcsolatos álláspontjukról. - Még mindig ellenzék. A hét végén Budapesten rendezik meg a Magyar Demokrata Fórum kezdőünnepségére a kelet-európai ellenzéki szervezetek találkozóját. Csehszlovákiából eljönnek a Polgári Fórum és a Charta-77

(hírvilág)

képviselői, Lengyelországból a Szolidaritás, az NDK-ból pedig az Új Fórum vezetősége. Ez utóbbi szervezet egyik vezetőjével, a Ferihegyen készített interjót Zentai Péter:

- A német újraegyesítés, mondja M. Gebbel arra a kérdésre, hogy mi foglalkoztatja leginkább az NDK állampolgárait 1989 decemberének közepén. A 200 ezernél is több tagot számláló Új Fórumon belüli súlyos véleményeltérések tapasztalhatók. A 12-tagú irányító testületben csupán abban van egyetértés, hogy igen egy napon lesz egységes Németország, ám néhányan ezt az újraegyesítést már ma is reálisnak tartanak, mondván ez az egész Kelet-Németország úgy ahogy van egy katasztrófa, a gazdaság nem működik és az egyesülés az egyedüli mentőöv, jómagam azonban, - jelenti ki beszélgetőpartnerem, a többségi álláspont híve vagyok, vagyis szabaduljunk meg először a diktatúrától, azután próbáljuk egy egységes szabad demokratikus politikai és gazdasági rendszer kiépítését, a német demokratikus köztársaságban, és csak azután jöhet a konföderáció, majdan pedig a német egység. No és a nép? - a keletnémetek általánosan miként gondolkodnak efelől - kérdezem. Erről nincs megbízható felmérés, de nem is baj, nem is lenne jó, egyelőre népszavazást rendezni, mert félő, hogy mondjuk 60 % NEM-t, de 40 % IGEN-t mondana az azonnali egyestésre. És vészes következményei lennének ennek, - feleli. Végül elismeri, hogy az NDK-ban erősödnek a szélsőjobboldali tendenciák, különösen a fiatalok körében, mégpedig a nyugatnémet szélső jobboldal biztatásával találkozáva, szóval az Új Fórum a német egység kérdése kapcsán aggodalommal figyeli a közeljövőt.

-

- Ismét külpolitika, még hozzá kelet-nyugati kapcsolatok.

A NATO történetébe először a brüsszeli központban fogadják a szovjet külügyminisztert. Sevarnadze héfőn érkezik a belga fővárosba.
-----Ism.

- Chilei választások. - az ellenzék jelöltje vezet, de nem kapott meg minden az államfő tisztség betöltéséhez szükséges szavazatarányt.
